

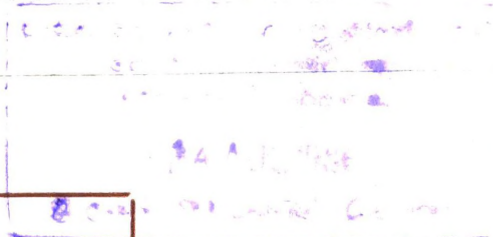
ප්‍රස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික
ප්‍රස්තකාල සේවා වර්ණවිලසේ
ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශනය

6 වන කලාපය 1/2

1985 ජනවාරි-ජූනි

සම්පත්

බෙද හද ගැනීම

මේ වසරේ නොවැම්බර් මස කොළඹ දී පැවැත්වෙන ආසියානු හා සාගර කලාපීය ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂ වරුන්ගේ තුන්වන අන්තර් ජාතික සම්මේලනයේ තේමාව වනුයේ සම්පත් බෙද හද ගැනීමයි. මේ කලාපයේ සියලු ම ජාතික පුස්තකාල සහ වෙනත් ජාත්‍යන්තර ආයතන ගණනාවක සහභාගිත්වය ඇති මේ සම්මේලනයේ දී සාකච්ඡා කෙරෙන මේ මාතෘකාව යුගයේ අවශ්‍යතාවක් මෙන් ම කලාපයේ අවශ්‍යතාවක් ලෙස ද සැලකිය හැකිය.

ජාතික සංවර්ධනයේ අනිවාර්ය හා අත්‍යාවශ්‍ය අංගය විය යුත්තේ බුද්ධිමය මග පෙන්වීමයි. කුමන දේශපාලන ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළත් ලෝකයේ දියුණු රටවල් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇති පළමු සත්‍යය වන්නේ විද්‍යා හා තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයේ පමණක් නොව ආර්ථික, සමාජමය හා දේශපාලන කාර්යවලියේ දී ද බුද්ධිමය මග පෙන්වීම අත්‍යාවශ්‍ය බවයි.

දැනුම සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ය. මේ දැනුම තනි ආයතනයකට හෝ තනි රටකට හෝ හුදකලාව එක් රැස් කර ගැනීම කළ නොහැකිය. ඒ තරමට ම විඥපන හෙවත් තොරතුරු සම්පත් සංකීර්ණ ය. පුළුල් ය. විසිරී පවතී. මහා බල සම්පන්න රටවල් පවා තොරතුරු සම්පත් බෙද හද ගැනීම පිළිබඳ ව සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කර ගෙන යන අවධියක ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණු වෙමින් පවත්නා කුඩා රාජ්‍යයක් ඒ තත්ත්වයෙන් ඇත් නොවීම වැදගත් වෙයි. මේ නිසා ජාතික සංවර්ධනයට

පටුන	
කතුවැකිය	1-3
ග්‍රන්ථ විචාර	3
පුස්තකාල ලේඛන කලාව	5-7
විඥපන විද්‍යාව, විඥපන තාක්ෂණය	8-14
● Copyright Law in Sri Lanka	15-17
කුඩා කාර්මික ආයතන පුස්තකාල	18-20
● කඩදසියයි පරමාණුවයි	21-23
පුවත් ලුහුඬින්	24-25
තුන්වැනි ලෝකයේ පොත් පවසට මිහිරි දිය බිඳක්	26-27
කියවීම සහ සංනිවේදන බාධක	28-30

ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

/

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ අනුග්‍රහයෙන් පහත සඳහන් කෘතීන් 1985 වසරේ මේ දක්වා පළ කර ඇත.

ආගම

කර්තෘ

ග්‍රන්ථ නාමය

1. කඹුරුපිටියේ වනරතන හිමි

ලක්දිව බුදු පිළිමය

දර්ශනය

2. අභය බණ්ඩාරනායක

මනෝ විද්‍යා ප්‍රවේශය

ජ්‍යොතිෂ

3. පියසේන රතුචිතාන

ඔබයි හඳහනයි විවාහයයි

වාග් විද්‍යා

4. ඩබ්ලිව්. ඒ. කරුණාතිලක

ඓතිහාසික වාග් විද්‍යා ප්‍රවේශය

වෛද්‍ය විද්‍යා

5. දයා රෝහණ අතුකෝරාළ

මාතෘත්වය සහ ළමා සංවර්ධනය

විද්‍යා

6. ඒ. ඩබ්ලිව්. අයි. උබේසිරි

අවබෝධයේ ප්‍රබෝධය

සමාජ විද්‍යාව

7. දයා අමරසේකර

සමාජ විද්‍යා මූලික සාකච්ඡා

චිත්‍රපට

8. අජිත් තිලකසේන

පාර දිගේ

ගීත

9. සුනිල් සරත් පෙරේරා

පද්ම තටාකය

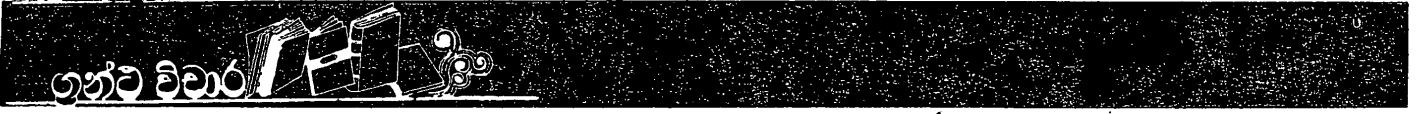
අවශ්‍ය බුද්ධිමය මග පෙන්වීම සඳහා වුවමනා ක්‍රම දැනුම් හුවමාරු කර ගැනීමට රටවල් හා ආයතන අතර සම්බන්ධතාව අවශ්‍ය ම වන්නේ ය.

පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ සම්පත් බෙද හද ගැනීමේ කාර්යය පොත් පත් වැනි පුස්තකාල ද්‍රව්‍යවලට පමණක් සීමා නොවේ. විශේෂඥ පුහුණුව, තාක්ෂණික උපක්‍රම හා විධි වැනි සම්පත් ද එයට ඇතුළත් වේ. දැනට අප සතුව පවත්නා තොරතුරු සම්පත්වලින් පවා උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමට අපහසු වී ඇත්තේ අවශ්‍ය තරම් ප්‍රවීණ වෘත්තීය සාමාජිකයන් ගේ සේවාව එනම් විශේෂඥ දැනුම ලබා ගත නොහැකි වීම නිසයි. නවීන තම සේවාවන්, නව උපකරණ හා වෘත්තීයමය කාර්යයන් පිළිබඳ ව නිරන්තර දැනුමක් පුස්තකාලයාධිපතීන්ට සැපයීමට පවත්නා දේශීය පුස්තකාල විද්‍යා වෘත්තීය අධ්‍යාපන ක්‍රමය ප්‍රමාණවත් නොවීමත්, අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික දැනුම හා වෘත්තීය අත් දැකීම් ලබා ගැනීමට ඇති අවස්ථාවන් සීමිත වීමත් එයට එක් හේතුවකි. සම්පත් බෙද හද ගැනීම මගින් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම මෙන්ම වෘත්තීය නියැලී සිටින්නවුන්ට නිරන්තර වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සැපයීම, වෙනත් පුස්තකාල නැරඹීම, අධ්‍යාපන වාරිකා, සේවස්ථ පුහුණු හා වෘත්තීය උපදෙස් ලබා ගැනීම මෙන් ම දේශීය හා විදේශීය ආයතන අතර බුද්ධිමය සංවාදයක් පවත්වා ගෙන යෑමේ අවස්ථාව ද උදකර ගත හැකියි.

ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ තුනක ලෝකයේ අලුත් දේවල් නොවේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පවා අවුරුද්දකට විවිධ විෂයයන් යටතේ සම්මන්ත්‍රණ ගණනාවක් පැවැත්වෙයි. මේවා අතර විඥපන (තොරතුරු) සම්පත් හුවමාරුව පිළිබඳ ව පැවැත්වෙන මේ සම්මන්ත්‍රණය වැදගත් වන්නේ හේතු කීපයක් නිසා ය. මේ කලාපයේ ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රථම හා දෙවන සම්මන්ත්‍රණ පැවැත් වූයේ ඕස්ට්‍රේලියාවේ හා ජපානයේ ය. ඒ සම්මන්ත්‍රණ මාලාවේ තුන්වැන්න සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තෝරා ගැනීම අප ලැබූ ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය.

සම්මන්ත්‍රණයේ සාකච්ඡාවට භාජනය වන්නේ සම්පත් බෙද හද ගැනීම පිළිබඳ ව ගැටලු හා ඒවාට විසඳුම් ය. ඒවා කලාපීය මෙන් ම විශේෂයෙන් ම දේශීය පුස්තකාල ක්ෂේත්‍ර යට ඉතාම වැදගත් ඒවා වනු නො අනුමාන ය.

මේ සමුළුවේදී සාකච්ඡා කරනු ලබන කරුණු සහ ගනු ලබන තීරණ මුළු මහත් ආසියානු හා සාගර කලාපීය පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රය ශක්තිමත් කරලීමට තීරණාත්මක ව බලපාන බවට සැකයක් නැත. විශේෂයෙන් ම එය ශ්‍රී ලංකාව වැනි, පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය වන රටවලටද ආශීර්වාදයක් වනු ඇත.

රන් දෙවොල බිඳ වැටෙයි

කර්තෘ:— ශ්‍රී භාබනී හට්ටාවාරිය
අනුවාදක:— ආරියදස සෝමතිලක
(‘He who rides a tiger’, නම් කෘතියේ අනුවාදයකි)

ප්‍රචිත වංග නවකතාකරුවකු වන ශ්‍රී භාබනී හට්ටාවාරියා යන්ගේ ‘He who rides a tiger’ නවකතාවේ සිංහල අනුවාදය වන ‘රන් දෙවොල බිඳ වැටෙයි’ නොබෝද මුද්‍රණයෙන් එළි දිවී ය. එය ප්‍රකට ලේඛකයකු වන ආරියදස සෝමතිලකගේ අනුවාදයකි. අද්‍යතන සිංහල නවකතාවේ විෂය ක්ෂේත්‍රය පුළුල් කිරීමට මෙබඳු අනුවාදයකින් ලද හැකි මෙහෙය අනල්පය. මුල් කෘතිය නොකිය වූ පාඨකයකුට වුවද, ස්වනන්ත්‍ර නිර්මාණයකින් මෙන් ගැඹුරු වින්දනයක් හා සියුම් ආශ්වාදයක් ලැබීමේ ශක්‍යතාව මෙහි වෙයි. ආරියදස සෝමතිලක අතිශයින් කාව්‍යමය ගුණයෙන් හෙබි ගීතමය මාධුර්යයකින් යුත් බස් වහරක් උපයෝගී කර ගනිමින් මුල් කෘතියෙන් තෝමාව අවධාරණය කෙරෙන අයුරින් කතා වස්තුව නිරූපණයෙහිලා දක්වන කුසලතාව ප්‍රශස්ත ය. කුල ක්‍රමය හේතු කොට ගෙන සාමාජීය වශයෙන් අන්ත දු:ඛිත ජීවිත ගත කරන මූලික මිනිස් ධර්මතාවන් පවා අහිමි වූ ජන කොටසක් වෙසෙන ඉන්දියාවේ වංග දේශය පසුබිම් කොට ගෙන මෙහි කතා වස්තුව විකාශනය

වෙයි. ආහාර අහේතිය මෙන්ම, සමාජයීය විසමතා හා දුෂිත සමාජීය බලවේග හේතු කොට ගෙන අහිංසක ජනතාවගේ ජීවිතය වඩ වඩාත් අසහනකාරී තත්වයකට පත් වේ.

මෙම පසුබිම තුළ විකාශනය වන කතා පුවත ක්ෂේත්‍ර කොට ගත් ප්‍රධාන වර්ත දෙකක් ඇත. එනම් කාලෝ නම් කම්මල් කරුවාගේ වර්තය ඔහුගේ දියණිය වූ වන්දුලේඛාගේ වර්තයත් ය. උපතින් කම්මල් කරුවන් ලෙස අඩු කුලයක උපත ලදන්, පසුව මුහුණට වැටී චාලිතයන්ගේ සුජකයකු සේ වැදුම් පිදුම් ගරු සැලකීලි හා තාන්ත, මාන්ත ලබමින් සෞභාග්‍යවත් ජීවිතයක් ගත කිරීමට ඔවුන්ට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසේ. ජීවිතයේ අතිශයින් අසරණ වූ අවස්ථාවක, ගණිකා නිවාසයකට කොටු වී සිටි සිය දියණිය ද මාර මුඛයෙන් බේරා ගෙන, ස්වකීය ජීවිත ඉරණම, අධිෂ්ඨානශීලී හා උපක්‍රම ශීලී පිළිවෙතක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ජය ගැනීමට කතා නායකයා වන කාලෝ සමත් වෙයි. සිය දියණියගේ ජීවිතය ද කිසියම් අපේක්ෂිත ඉලක්කයක් කරා මෙහෙයවීමටත්, ස්වකීය ජීවිත අධ්‍යාශයන් තාවකාලික වශයෙන් හෝ ජය ගැනීමටත්, ඔහු සමත් වූයේ හිර ගෙදරදී ඔහුට මුණ ගැසුණු බී 10 හෙවත් පසුව ඔහු යථාර්ථය කරා මෙහෙය වූ ‘බිකෙන්’ යනු වෙන් හඳුන්වනු ලැබූ, පුන නුල කඩා මුහුණට වැටුණු වංශයෙන් බැහැර වූ තැනැත්තා හේතු කොට ගෙන ය. කුල ක්‍රමය මිනිස් කම වැළලී යාමට තුඩු දී ඇති අයුරු, කියුණු ස්වරයෙන් යථාර්ථරූපී ලෙස නිරූපණය කෙරීම් ඇත්තේ ගැඹුරු

සත් කුළු පව් වලලු මනින් ලොවට වඩන හිරු...

පොත් ලොවට අප ද එක්වූ වගයි:

හදුරේ මනින්ද ජයතිලක-ගේ

- සුදු හංසයෝ ඉගිල ගියහ
හදුරේ පළමු නවකතාවේ 3 වන මුද්‍රණය
රු: 32-50

- වැහි දවස
හදුරේ නව නිර්මාණවලින් එකක්
2 වන මුද්‍රණය - 32.50

- වෙස්සන්තර සිද්ධියක් සහ වෙනත්
කෙටිකතා
නවතම කෙටිකතා සංග්‍රහය (මුද්‍රණයේ)

පියසේන වික්‍රමගේ
ලියු ලමා කතා ත්‍රිත්වය

- යෝද්‍යාගේ උයන
2 මුද්‍රණය — රු. 9.50
- කියවන මාලිගාව
අලුත්ම ලමා කතාව — රු. 15.00
- ආශීර්වාද ලද වාසනා
චිත පුරාවෘත්තයක් — මුද්‍රණයේ

අජිත් තිලකසේන
ධර්මසේන පතිරාජගේ වික්‍රපටයට
ලියු මුල් තිර රචනය

- පාර දිගේ
රු. 27.50

සුස්තකාලවලට විශේෂ වට්ටම් 10%
තැපැල් ගාස්තු අපෙන්

ඇස්. ගොඩගේ (මරදන) සරසවි (නුගේගොඩ) ලේක්හවුස්
වෙතින්ද ලබාගත හැකිය.

පියවි පොත් ප්‍රකාශකයෝ
47, දේවාල පාර, පාගොඩ,
නුගේගොඩ.

පුස්තකාල ලේඛන කලාව

ආචාර්ය එච්. ඒ. පී. අභයවර්ධන

සම්ප්‍රදයට එබී බැලීමක්

ලක්දිව ආර්ය ශිෂ්ටාචාරය ආරම්භ වූ සමයේ දීම පුස්තකාල ලිවීමේ සම්ප්‍රදය ද ඇරඹිණැයි සිතිය හැකිය. ක්‍රිස්තු පූර්ව 307 වැනි වර්ෂයේ දී අර්භන් මිහිඳු මාහිමියන් බුදු සමය ලක්දිවට ගෙන ආ වකවානුවේ ක්‍රියාශීලී සාහිත්‍ය වර්ධන ව්‍යාපාරයක් ද ආරම්භ විය. මුඛ පරම්පරාගත සම්ප්‍රදයක් ලෙස ක්‍රිපිටකයට අදාළ සූත්‍ර පාඨ රැක ගත් නමුත් ඊට සම්බන්ධ අටුවා කතා මුල් යුගයේ සිට ම සිංහලෙන් ලියන ලද බව සඳහන් වේ. තුන් පිටකයට අයත් බුද්ධ චරිතය ක්‍රිස්තු පූර්ව 1 වැනි ශත වර්ෂයේ දී ලක්දිව පැවති හතර වැනි සංගායනාවෙන් අනතුරුව පළමුවැනි වරට පොත පතේ ලියන ලදී. මහාවංශය සඳහන් කරන පරිදි "පොත්වල ලියන ලදී" යන තේරුම ඇතිවන පරිදි "පොත්වල කෙසු ලියාපසු" යි සඳහන් වේ. මේ පොත් දැනට අප අතට පත්ව නැත. එහෙත් ඉන් අදහස් වූයේ තල් කොළවල ලියන ලද පුස්තකාල පොත් විය හැකිය. මේ අතර මුල් වරට ක්‍රිපිටකය ලියවූයේ රන්පත්වල යැයි යන මතයක් ඇතත් එය සනාථ වන සාධක හමුවී නැත.

සිංහල අකුරෙන් ලියවුණු ක්‍රිපිටක පොත් හා ඒවා වටා ගෙනුණු අටුවා පොතපත, බුදු දහම දැනගැනීමට භික්ෂූන් වහන්සේලා පරිහරණය කළහ. මේ අතර මේ අටුවා කතා ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් පස්වැනි ශත වර්ෂයේ මහා අවධානයට ආචාර්ය බුද්ධසොම මාහිමියන් වහන්සේ විසින් පාලියට නගන ලදී. මෙයින් පසු සිංහල අටුවා භාවිතය අභාවයට ගිය බව පෙනේ. මහාවිහාරවාසී මහා සංඝයා විසින් යෝජනා කරන ලද මාතෘ කාවන් යටතේ ක්‍රිපිටකය අළලා මහා ග්‍රන්ථයක් සම්පාදනය කිරීමට බුද්ධසෝම මාහිමියන්ට සිදුවිය. විස්මය ජනක හේතු වක් නිසා බුද්ධසෝම මාහිමියන් ලියූ ඒ විශුද්ධිමාර්ග ග්‍රන්ථයේ පිටපත බැගින් තුන් වරක් ම මහා සංඝයා වෙත පිරිනැමීමට බුද්ධසෝම මාහිමියන්ට සිදුවිය. බුදු සමයයෙන් ප්‍රභාවිත වූ බෞද්ධ සාහිත්‍ය විෂයය පෝෂණයේ ලා අනුරාධපුර යුගයේ (ක්‍රි. පූ. 543 සිට ක්‍රි. පූ. 1056) සිංහල, පාලි පොත් රාශියක් ලියැවුණැයි සඳහන් වුවද ඒවා දැනගත හැක්කේ නාම මාත්‍රයෙන් පමණි. ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් පළමුවැනි ශත වර්ෂයේ දී ඇති වූ අභයගිරි විහාරයන්, හතරවැනි ශත වර්ෂයේ දී ඇති වූ ජේතවන විහාරයන් නිසා බෞද්ධ අධ්‍යාපනයේ ලා නව ප්‍රබෝධයක් රට තුළ ජනිත වූ බවද මෙහිලා සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

මුල සිට ම රජවරුන්ට හා ප්‍රභූන්ට කලා ශිල්ප හා ශාස්ත්‍ර ප්‍රශ්න කරවන ලදී. ජනතාව තුළ අධ්‍යාපන සේවාවන් ඉටු වූයේ දේශකයන් හා ගුරුවරුන් ලෙස ඉදිරිපත් ව ක්‍රියා කළ භික්ෂූන් වහන්සේලා මගිනි. ලිවීම කලාවක් ලෙස ජනතාවට පුහුණු

කළේ ප්‍රධාන වශයෙන් භික්ෂු සංඝයා විසිනි. මේ අතර ගම් වලට ලේඛකයන් පත් කිරීම, දේශකයන් ලෙස ගමක් හෝ ගම් සමූහයක් පදනම් කර ගෙන භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ සේවා ලබා ගැනීමට සැලැස්වීම රජවරුන් අතින් සිදුවිය. දහතුන්වැනි සියවසේ රචිත පූජාවලී ග්‍රන්ථයේ කතුවරයා දක්වන්නේ දෙවැනි පැරකුමබා "රජ ධර්ම නීති, ලෝක නීති, රාජ නීති, අක්ෂර ලිඛිතාදී නොයෙක් කලා ශිල්පයේ" ප්‍රශ්න ව සිටි බවය. චූලවංශය ද එවැනි ම සඳහනකින් රජුගේ නිපුණත්වය විස්තර කරයි. මීට පෙරාතුව සිටි පොළොන්නරුවේ පළමුවැනි පැර කුමබාවන් ද උසස් අධ්‍යාපන දැනුමකින් යුතුව සිටි බවත් වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය වැනි විද්‍යා දැන සිටි මේ රජතුමා සංගීතය, නැටුම් කලාවේ නිපුණ වූවකු ලෙසත් කලා රස වින්දනයට සරස්වතී මණ්ඩපයක් ඉදිකොට කටයුතු කළ බවත් චූලවංශය සඳහන් කරයි.

පුස්තකාල ලිවීමේ සම්ප්‍රදය අනුරාධපුර යුගයේ මුල් භාගය දක්වා අතීතයට විහිදෙන නමුත් අප අතට පත්ව ඇති පැරණි ම පුස්තකාල පොත වශයෙන් ගැනෙන චූල්ලවග්ගපාලිය අයත් වන්නේ දහතුන්වැනි සියවසටය.

පුස්තකාල සකස් කිරීම:

පැරණි සහ මධ්‍යතන යුගවලදී පුස්තකාල ලිවීම ඉතා සියුම් කලාවක් ලෙස වර්ධනය වූ බව විශ්වාස කළ හැකිය. ක්‍රි.ව. 1737 දී මුද්‍රණ යන්ත්‍රය භාවිතය ඇතිවීමත් සමග ම පොත පත නිෂ්පාදනයට එය යොදා ගැනීම නිසා පුස්තකාල ලිවීම අනු ක්‍රමයෙන් පරිහාණියට පත්විය. එහෙත් ලංකාවේ පැරණි පුස්තකාල ලිවීමේ සම්ප්‍රදය අදත් කේන්දර පිටපත් කිරීම, නැකත් පත්‍ර ලිවීම හා පිරිත් පොත් ලිවීම වැනි පෞද්ගලික අවශ්‍යතා පිරිමසමින් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ. මෙවැනි සමයක පැරණි සම්ප්‍රදය නැවත සිහිපත් කර ක්‍රිපිටකයේ පොත් පුස්තකාල පොත් වල ලියා තැබීම මාතලේ අලුවිහාරයේ මෑත යුගයේ දී යළි ඇරඹීම මේ ලේඛන කලාව නොනැසී පවත්වා ගැනීමට ලැබෙන ප්‍රබල අනුබලයක් සේ සිතිය හැකිය.

ලිවීමට සකස් කළ නොලියූ පුස්තකාල පොත පුස්පොත් ගෙඩිය නමින් හැඳින් වේ. එය එහි ලිවීමට යෝග්‍ය සේ සකස් කළ පොත් කම්බයකින් ආරක්ෂා වූ, මැදින් යෙදූ තුලක් නිසා, එයට බැඳී, පවත්නා එකතුවකි. මේ තත්ත්වයට පොත සකස් කිරීමට ගත යුතු පියවර සලකන විට ඒ වෙනුවෙන් මිඩංගු විය යුතු ශ්‍රමය හා සැලකිල්ල වටහා ගත හැකිය.

කොපුවෙන් පිපිරී එළියට ඒමට ආසන්න තල්ගොබය කපා බීමට බා ගැනීම මුලින් සිදු කෙරේ. මෙවැනි ගොබයකට තල

කොළ 80-100 ටත් අතර ඇතුළත් වේ. එහි දිග අඩි 10 සිට 20 දක්වා පමණ වේ. එක් එක් කොළයක් වෙන් කොට ඒවායේ මැද ඉරටුව ඉවත් කර, දෙපැත්තේ කොළය රවුම් කොට සකස් කර ගනු ලැබේ. වට්ටු නමින් හැඳින් වෙන මේ ළා තල් කොළ පැපොල් කොළ, ගෙඩි හා අන්තාසි කොළ දැමූ වතුරේ බහා තම්බා ජලයේ රස්නය අඩු වන තෙක් තබා පසුව මද පවනේ දමා දින තුනක් වෙළඳු ලැබේ. ඉන්පසු දින තුනක් පින්තේ දමා සකස් කර ගනු ලබන වට්ටු එකක් පාසා පුවක් කඳක හෝ ගැඹුබ ලියක එක කොනක ගලක් ගැට ගසා අනික් කොන අනිත් ඉහළට පහළට ඇද පදම් කර ගැනීම සිදු කෙරේ.

ලිවීමට අදහස් කරන පොත අනුව කොළ ප්‍රමාණයට කපා සකස් කර ගැනීම ඉන්පසු සිදු කෙරේ. අහල් 06 සිට 32 දක්වා දිග සිටින සේත්, අහල් 02 සිට 2 3/4 දක්වා පළල සිටින සේත් මේ පොත්වල දිග පළල සකස් වේ. නූල යෙදීමට සිදුරු විදීම සිදු කරන්නේ මින් අනතුරුව ය. සකස් කළ කොළය තුනට නමා දිගහැර, නැවැත හතරට නවා සිදුරු විදීමට යෝග්‍ය තැන් තීරණය කරන අතර, රත්වූ කටුවකින් සිදුරු යෙදීම සිදු කරගනු ලැබේ. මට්ටම් නොවූ පැති මට්ටම් කිරීම ගිනියම් කළ යකඩයකින් සිදු කෙරේ. චිත්‍රය සහිත හෝ කැටයම් සහිත ලියෙන්, ඇත්දකින්, රිදීයෙන් වැනි ලෝහ වර්ගයකින් කළ පොත් කම්බි දෙකක් දෙපසට තබා සකියක ගැට ගැසූ නූලක් යොදා පුස්පොත්ගෙඩියේ කටයුතු නිම කෙරේ.

ලිවීම ඇරඹෙන්නේ ඉන්පසුව ය. පන්තිදකින් සටහන් කැපීමෙන් අකුරු ලිවීම කලාත්මකව සිදු කිරීමට පුස්කොළ ලියන්නන් තුළ පරිචයක් ඇත. පැනක් අල්ලන අයුරින් ම පන් හිඳ හසුරුවමින් වම් අතේ මහපට ඇඟිල්ලේ ආධාරයෙන් පන් හිඳ දුවවමින් අකුරු ලිවීම සිදු කෙරේ. එක හා සමාන මෙම අකුරුවල හිස, බඳ, පාද, ඉස්පිලි, පාපිලි, රේප සහ ඇලපිලි ප්‍රවේශමින් පන්හිඳෙන් කැපීම සිදු කෙරේ.

අහලකට මෙවැනි අකුරු හතක් හෝ අටක් ලිවීම සාමාන්‍ය සිරිතයි. අකුරේ ස්වරූපය අනුව පුස්කොළ ලියන සම්ප්‍රදය තුනක් පවතී. ගජ, සිංහ, හංස යන නමින් එම සම්ප්‍රදය තුන විස්තර වේ. ගජ සම්ප්‍රදයේ අකුරු රවුමටත්, සිංහ සම්ප්‍රදයේ දිගටියටත්, හංස සම්ප්‍රදය සිහින්යට හා දිගටත් ලියනු ලැබේ.

ලිවීමට ගන්නා පන්හිඳ පවා කලාත්මක භාණ්ඩයකි. ලෝහයෙන් කළ එය කොටස් පහකින් යුක්ත වේ. වත්‍ර, පත්‍ර, නල, ගන්ඩ, ලේබන යනුවෙන් ඒ කොටස් පහ හැඳින්වේ. පුස්කොළ ලිවීමට ඉගෙන ගැනීමට ආධුනිකයකුට වර්ෂ කිහිපයක් ගත කිරීමට සිදු වේ. වැලි පුවරුවේ දකුණු අතේ මැද ඇඟිල්ලේ අකුරු ලියා හෝඩිය සහ ව්‍යාඤ්ජන අක්ෂර ලිවීම ආරම්භ කරන එම ආධුනිකයා පන්හිඳෙන් ලිවීම ඇරඹීමට පෙර උල් කටුවකින් පුස්කොළවල ලිවීම සිදු කරයි. මෙයට සටහන් කැපීම යයි නම් කෙරේ.

පිටුවල අංක යෙදීම සඳහා හෝඩියේ ව්‍යාඤ්ජන අක්ෂර වලට ස්වර එකතු කොට ක, කා, කී, නී, ක්‍රමයට යොදා ගැනීම සාමාන්‍ය සිරිතය. මේ අනුව පත් ඉරු 544 ක් දක්වා පළමුවැනි

වර පිටු අංක වශයෙන් එම අකුරු යෙදිය හැකිය. පිටු ගණන 544 ඉක්මවා යන විට ද්වි යන්නක් මුලට යොදාත්, 1088 ඉක්මවා යන විට ත්‍රි යන්නක් මුලට යොදාත් අංක සකස් කර ගැනීම සාමාන්‍ය සිරිතය. කොමා දෙකකට සමාන ලකුණකින් වගන්- නියක අවසාන දැන්වීමත්, කුණ්ඩලියක් මගින් ජේදයක අවසාන දැක්වීමත්, කුණ්ඩලි රාශියක් යොදා පරිච්ඡේදය වෙන් කිරීමත් සාමාන්‍ය සිරිතයි. උණු කළ දුම්මල තෙල්වලට ගැඹුබ අවුරු කුඩු යොදා පිළියෙල කර ගන්නා ආලේපයක් පාන්කඩක මාර්ගයෙන් ලියන ලද පිටුවේ ගැම පොතේ කළු මැදීම ලෙස හැඳින්වේ. කළු මැදි පොතක් කියවීමට යෝග්‍ය තත්ත්වයට සකස් වේ.

චිත්‍ර රූප සටහන්

පුස්කොළ පොත්වල ලියන කොළවල චිත්‍ර රූප සටහන් යෙදීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු නොවේ. එහෙත් බලි කවි, යන්ත්‍ර, මන්ත්‍ර පොත් හා ඇතැම් වෙද පොත්වල යෝග්‍ය පරිදි චිත්‍ර දැක් වේ. ජනාදරයට පත් වී ඇති වෙස්සන්තර ජාතක කාව්‍යය වැනි පොත් වල ද චිත්‍ර මගින් කවි විවරණයට යොදා ගෙන ඇත. මධ්‍යම කාලීන යුගයට අයත් මේ පොත් සියල්ලක ම ඇති චිත්‍ර වල සමකාලීන මහනුවර බිතුසිතුවම්වල චිත්‍රරූප සංකල්පනා වලින් ආභාෂය ලබා ඇති බව කිව හැකිය. මේ අතර සමහර පොත්වල මුල සහ අග නෙළුම් මල් වැනි කලාත්මක රූප සටහන් යොදා සරසා ඇති අවස්ථා ද හමුවී තිබේ.

පොත් කම්බා

පුස්කොළ පොත්වලින් රාශියක් ම බණ දහම් ලියා තැබීමට යොමු කර ඇත. ගෞරවයෙන් මේ පොත්වලට සැලකීමත්, පොත් වහන්සේ ලෙස ඒවා හඳුන්වා දීමත් සිංහල සමාජයේ කාලාන්තරයක් තිස්සේ භාවිත වූ පුරුද්දකි.

පැරණිම පුස්කොළ පොත ලෙස ගැනෙන වුල්ලවග්ග විනය පොතේ පොත් කම්බියේ පිටත සහ ඇතුළත කලාත්මක ලාකඩ මල් සටහන් සහ මල් වැල්වලින් සරසා ඇත. පුස්කොළ පොත්වල කලාත්මක අංශය වඩාත් දැක්ක හැක්කේ මේ පොත් කම්බි තුළිනි.

පොත්වල ලාකඩින් කළ සැරසිලි සඳහා යොදා ගත් මල් අතර නෙළුම් මලට මුල් තැනක් ලැබේ. පොත් කම්බියේ තීරුව නෙළුම් මලින් ම සකස් කර ගත් පලා පෙත්තෙන් දකුම් කලු ලෙස සරසා ඇති අතර, ඉන් ඇතුළත පියකරු ලියවැලින් සහ මල්කමින් සරසා තිබෙනු බොහෝ පොත්වලින් පෙනී යයි. පලා පෙති වර්ග දහයකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් මෙසේ යොදා ඇති අතර, කඩුපුල්, පරසතු මලින් කළ වැල් සහිත ලියකම්වලින් මේ පොත් බොහෝ විට සරසා ඇත.

ඉතා දුර්ලභ ලෙස අගය කළ හැකි චිත්‍රකර්ම රාශියක් ම ඇතැම් පොත්වල පොත් කම්බා ඇතුළේ අදින ලද චිත්‍රවලින් දැක ගත හැකිය. බුදු සසුනට සම්බන්ධ සිද්ධීන් අතර සැරියුත්, මුගලන් දෙනම නිරූපණය කිරීම, සත් සතිය, සොළොස්මස්ථා

නය දක්වීම සිදු කර ඇති අවස්ථා හමු වී ඇත. මේ අතර ඉතා ප්‍රශස්ත ලේඛන සඳහා ඇත්දැනින් කළ කම්බවල පලාපෙනි තීරුව යොදා ඇතුළත විවිධ මල් කැටයම් දක්වන පොත් කම්බන් යොදන ලද අවස්ථා ගැන ද සඳහන් කළ හැකිය. මේ සම්ප්‍රදය මාතලේ පල්ලේහපුටුද වැනි රජ කාලයේ සිට ලාකඩ වැඩට ප්‍රසිද්ධ ගම්වල අදත් සිදු කෙරේ අලුත් පොත් කම්බවල ඇත්දැනින් කළ පොත් කම්බ සම්ප්‍රදය සිහිගන්වමින් ශ්‍රී කැටයම් යෙදීම ද දැනට සිදු කෙරේ. මේ අනුව පැරණි සම්ප්‍රදය තවමත් රැකෙන බවට වැදගත් සාධකයකි.

පුස්තකාල පොත් ලිවීමට කොළ ලබා හන්නා තල් ගෑ පවා ලාංකිකයන්ගේ ප්‍රසාදය හිමි වූ වෘක්ෂයකි. තල් ගසේ මහිමය කියාපාන පැරණි ජනප්‍රිය ජනප්‍රවාදයක් ලෙස පහත දැක් වෙන කවිය උදහරණයක් වශයෙන් සඳහන් කළ හැකිය.

අත්ත සොදයි පොද වැස්සට	ඉහලන්න
පිත්ත සොදයි තද වර මදු	අඹරන්න
ගොබය සොදයි දස දරුමය	ලියවන්න
එන මල සොදයි බුදු මගුලට	ගෙනියන්න

(1984 නොවැම්බර් මස 06 වැනි දින සාම්ප්‍රදයික අධ්‍යයනය පිළිබඳ ජාතික ආයතනය ඉදිරියේ කරන ලද දේශනයක් ඇසුරෙන් පිළියෙළ කරන ලද්දකි.)

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා ග්‍රන්ථ රැස්කිරීම

නුදුරු අනාගතයේ විවෘත කිරීමට බලාපොරොත්තුවන ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා ග්‍රන්ථ රැස් කිරීම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් දැන් කර ගෙන යනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ වන පොත පත, වාර සහරා හා වෙනත් ශ්‍රව්‍ය-දෘශ්‍ය මාධ්‍ය ජාතික පුස්තකාලයේ තැන්පත් කිරීම සඳහා පරිත්‍යාග කරන මෙන් ඉල්ලා සිටිමි.

බෞද්ධ වෙහෙර විහාර හා වෙනත් ආගමික ආරාමයන්හි අනාරක්ෂිතව ඇති පුස්තකාල පොත් ඇතුළු ඓතිහාසික ලේඛන සංරක්ෂණය කර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ආරක්ෂා කෙරෙනු ඇත.

දැනට පුස්තකාලවලින් බැහැර කෙරෙන පොත්පත් ආදියද ජාතික නිදන් පුස්තකාලය වෙත එවිය හැකිය. මේ සියලුම පොතපත හා ලේඛනයක්ම අනාගත ජාතික අවශ්‍යතාවක් සඳහා සංරක්ෂණය කර තැන්පත් කරනු ලැබේ.

මේ පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ/ලේකම්වරයාගෙන් ලබා ගත හැකි බව කාරුණිකව දන්වමි.

තැ. පෙ. 1764
නිදහස් මාවත,
කොළඹ 07.
දුරකථන; 598847, 95200
95201, 95202

සභාපති
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

විද්‍යාපන විද්‍යාව

හා

විද්‍යාපන තාක්ෂණය

එන්. යූ. යාපා

අධ්‍යක්ෂ තොරතුරු, ශ්‍රී ලංකා ස්වාභාවික සම්පත්
බලශක්ති හා විද්‍යා අධිකාරිය

නවීන විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ සිසු සංවර්ධනය අනෙකුත් සියලුම විෂයයන් හා වෘත්තීන්ට මෙන් පුස්තකාල විද්‍යාව කෙරෙහිද බලපානු ලැබුයේය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වූයේ පුස්තකාල විද්‍යාව තුළින් විවිධ විශේෂ විෂයයන් හා වෘත්තීන් ගණනාවක් බිහිවීමයි. මේ අතුරින් වඩාත් වැදගත් තැනක් හිමි වන්නේ විද්‍යාපන විද්‍යාව (Information Science) හා විද්‍යාපන තාක්ෂණය (Information Technology) සඳහායි.

විද්‍යාපන විද්‍යාව බිහිවීමට හේතු වූ කරුණු අතුරින් පහත සඳහන් ඒවා ප්‍රධාන වේ.

(අ) සිසු ප්‍රලේඛන වර්ධනය - විද්‍යාව හා තාක්ෂණයේ දියුණුව නිසා ප්‍රලේඛන (documents) (පොත්, සඟරා, වාර්තා ආදිය) නිෂ්පාදනය කිරීම පහසු හා ලාභ කාර්යයක් බවට පත්විණි. මේ අනුව ප්‍රලේඛන නිකුත් කරන ප්‍රභවයන් (ආයතන හා පුද්ගලයන්) වැඩිවිණි. මේ හේතු කොට ගෙන ඉතා කෙටි කාලයක දී ඉතා විශාල ප්‍රලේඛන සංඛ්‍යාවක් විවිධ භාෂා වලින් නිකුත් කෙරිණි.

සිසු ප්‍රලේඛන වර්ධනය හේතු කොට ගෙන ප්‍රලේඛන තෝරා ගැනීම, රැස්කිරීම, සංවිධානය කිරීම හා සමුද්ධරණය (retrieval) පිළිබඳ දුෂ්කරතා පැන නැගිණි.

(ආ) ග්‍රන්ථ විද්‍යා පාලනය - ප්‍රලේඛන නිෂ්පාදනය විවිධ ආයතන හා පුද්ගලයන් විසින් සිදු කිරීම නිසා බොහෝ විට ප්‍රලේඛන සඳහා සම්මත ප්‍රමිති අනුගමනය නොකෙරේ. නිෂ්පාදනය පිළිබඳ පාලනයක් නොවීම නිසා ඒවා ජාතික හා ප්‍රාදේශීය ග්‍රන්ථ මාලාවලට ඇතුළත් නොවේ. බොහෝ ප්‍රලේඛන පිළිබඳව පුස්තකාලවලට දැන ගැනීමට නොහැකි වේ. දැනගත් ප්‍රලේඛන පවා පුස්තකාලයට ලැබ ගැනීමට දුෂ්කර වේ.

(ඇ) ප්‍රලේඛන ස්වරූප - ග්‍රන්ථ හා සඟරා වලට පමණක් සීමාවී තිබුණු ප්‍රලේඛන, විවිධ ස්වරූපයෙන් ප්‍රකාශ

යට පත් කිරීමට පටන් ගැනිණ. මුද්‍රණ, සුක්ෂම ඡායා, ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය හා ඉලෙක්ට්‍රොනික යන මාධ්‍යයන්ට අයත් ප්‍රලේඛන ස්වරූප 50 කට අධික සංඛ්‍යාවක් දැන් භාවිතා වේ. (උදා: සම්මන්ත්‍රණ ලිපි, ශ්‍රව්‍ය පටි, වීඩියෝ තැටි, ප්‍රක්ෂේපන පටල, සුක්ෂම පත්‍රිකා, වුම්බක තැටිලි) මේවා පරිහරණය, ගබඩා කිරීම හා සංවිධානය සඳහා එකිනෙකට විශේෂ වූ ක්‍රියා පටිපාටි අනුගමනය කළ යුතු වේ.

(ඈ) විෂය ව්‍යාප්තිය - විද්‍යාව හා තාක්ෂණයේ සිසු සංවර්ධනය සමග විෂයයන් අනුවිෂයවලට බෙදීමක්, අනුවිෂයයන් ඒකාබද්ධව සංකීර්ණ විෂයයන් බිහි වීමත් සිදුවේ. (උදා: වෛද්‍ය ඉංජිනේරු විද්‍යාව, ජීව සංඛ්‍යාන, අභ්‍යවකාශ භූවිද්‍යාව) ඉතා තීව්‍ර හා සංකීර්ණ විෂයයන් යටතේ ලියැවුණු ප්‍රලේඛන බිහි වීම නිසා ඒවා තෝරා ගැනීම, සංවිධානය හා සමුද්ධරණය පිළිබඳ දුෂ්කරතා පැන නැගී තිබේ.

තම පාඨකයන්ට ගැලපෙන ප්‍රලේඛන රැස් කිරීම, සංවිධානය හා ඒවා පරිහරණය සඳහා පහසුකම් සැලසීම සම්ප්‍රදයානුකූල පුස්තකාලයක සේවාවන් ලෙස දක්විය හැක. මෙබඳු පුස්තකාලයකින් පාඨකයෙකු බලාපොරොත්තු වනුයේ එම පුස්තකාලයට අයත් ප්‍රලේඛන පමණක් පරිහරණයට උපකාරී වීමයි. නූතන පුස්තකාලයකට රැස් කළ හැක්කේ ප්‍රලේඛන ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් පමණක් බැවින් සම්ප්‍රදයානුකූල සේවා මගින් පාඨකයාගේ දැනුම පිළිබඳ අවශ්‍යතා සපුරාලිය නොහැක.

පාඨකයාගේ අවශ්‍යතාව වනුයේ තමන්ට අවශ්‍ය දැනුම සපයන ප්‍රලේඛන ලබා ගැනීමයි. මෙම කාර්ය නූතන පුස්තකාලයක සේවා මගින් පියවර දෙකකින් ඉටු කිරීමට ප්‍රයත්න දරේ.

(i) ප්‍රලේඛන පිළිබඳ විද්‍යාපන රැස්කිරීම, සංවිධානය සමුද්ධරණය (retrieval) හා පරිවහනය, (dissemination) මෙම සේවාවන් පාඨකයාට අවශ්‍ය ප්‍රලේඛන තෝරා ගැනීමට උපකාරී වේ.

(ii) ප්‍රලේඛන ලබාදීම - පාඨකයා තෝරා ගත් ප්‍රලේඛන ලබා දීම ක්‍රම දෙකකින් සිදු කෙරේ. (අ) පුස්තකා

ලය සංවිධානාත්මකව ගබඩා කළ ප්‍රලේඛන සම්භාරයෙන් එම ප්‍රලේඛන සමුද්ධරණය (ආ) වෙන්ත් ප්‍රභවයකින් (පුස්තකාලයක්, ප්‍රකාශකයෙක් හෝ වාණිජ ප්‍රලේඛන සැපයුම් සේවාවක්) ප්‍රලේඛනය හෝ එහි ප්‍රතිරූපයක් ලබා ගැනීම.

විද්‍යුත විද්‍යාව බිහිවූයේ ඉහත සඳහන් පළමුවන පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම යඳහාය. විද්‍යුත සැපයීම හා ප්‍රලේඛන සැපයීම යන කාර්යයන් දෙක ඇතැම් විට එකිනෙකට සම්බන්ධ නොවූ ආයතන වර්ග දෙකක් මගින් ඉටු කරනු ලබයි. විද්‍යුත රැස්කිරීම, විශ්ලේෂණය කිරීම, සංවිධානය කිරීම, ගබඩා කිරීම, සමුද්ධරණය හා පරිවහනය සඳහා විවිධ ශිල්ප ක්‍රම හා උපකරණ භාවිතා කරනු ලබයි.

විද්‍යුත විද්‍යාව මගින් බිහි කරනු ලැබූ නව ශිල්ප ක්‍රම, සංවිධාන හා වෘත්තීන් පිළිබඳ වැදගත් ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

(අ) විද්‍යුත විද්‍යාව ප්‍රලේඛන වලට පමණක් සීමා නොවේ. පුද්ගලයන්, ආයතන, ද්‍රව්‍ය, ව්‍යාපෘති ආදිය පිළිබඳ විද්‍යුත සංවිධානය, ගබඩා කිරීම හා සමුද්ධරණය සඳහා ද විද්‍යුත විද්‍යාව ව්‍යවහාර වේ.

(ආ) ප්‍රලේඛන සම්බන්ධයෙන් භාවිතා වන විට, විද්‍යුත විද්‍යාව ප්‍රලේඛනයක් විස්තර කිරීමට වඩා ඒවායේ අන්තර්ගත කරුණු විශ්ලේෂණය කිරීමට අවධානය යොමු කරයි. සුක්ෂම ප්‍රලේඛන වශයෙන් ගැනෙන සහරා ලිපි, සම්මන්ත්‍රණ ලිපි, පුවත්පත් ලිපි, පර්යේෂණ වාර්තා, ග්‍රන්ථ පරිච්ඡේද ආදිය පිළිබඳ විද්‍යුත සංවිධානය කිරීම සඳහා විද්‍යුත විද්‍යාව යොදා ගැනේ.

(ඇ) විද්‍යුත ශිල්ප ක්‍රම අතුරින් විෂය අනුක්‍රමණිකා කරණය ප්‍රධාන තැනක් ගනී. වර්ගීකරණය, නාම කරණය, පර්යාය කෝෂ (Thesaurus) මෙහිලා භාවිතා කෙරේ.

(ඈ) විද්‍යුත සංවිධානය හා පරිවහනය සඳහා විශේෂ සංවිධාන බිහිවී ඇත. විද්‍යුත මධ්‍යස්ථාන (information centres) විද්‍යුත විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථාන (information analysis centres) නිර්දේශක මධ්‍යස්ථාන (referral centres) මේ අතුරින් ප්‍රධාන තැනක් උසුලයි.

(ඉ) විද්‍යුත කටයුතු සඳහා ව්‍යාපාරික ආයතන (information business) බිහිවී ඇත. විද්‍යුත සැපයීම මුදල් උපයන කාර්යයක් බවට පත්ව තිබේ.

(ඊ) විද්‍යුත ඉක්මණින් හුවමාරු කිරීම හා සංක්‍රාමණය සඳහා විද්‍යුත ජාල (information networks) ජාත්‍යන්තර වශයෙන් හා ජාතික වශයෙන් ආරම්භ

කොට ඇත. මෙම ජාල මගින් මධ්‍යස්ථානයකට විද්‍යුත රැස්කිරීම හා මධ්‍යස්ථානයකින් විද්‍යුත පරිවහනය සිදු කෙරේ.

විද්‍යුත තාක්ෂණය

විද්‍යුත ගබඩා කිරීම, සංක්‍රාමණය හා පරිවහනය සඳහා නූතන තාක්ෂණය යොදාගැනීමෙන් විද්‍යුත තාක්ෂණය බිහිවී විද්‍යුත තාක්ෂණය කෙරෙහි මූලික වශයෙන් බලපාන තාක්ෂණ සතරකි. ඒවා නම්, පරිගණක (computer), විදුලි සංදේශ (telecommunication), ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය (audio visual) හා සුක්ෂම රේඛනය (micrography) වේ. මෙම තාක්ෂණයන් ඉතා සිසුයෙන් වර්ධනය වන බැවින් විද්‍යුත තාක්ෂණය ද සිසුයෙන් දියුණුවට පත්වේ. නවීන තාක්ෂණයන්ගේ උචිත අංග ව්‍යවහාරයට ගැනීමෙන් විද්‍යුත තාක්ෂණය මගින් නව ක්‍රියා වලි හා පද්ධති උපදවා ඇත.

පරිගණක තාක්ෂණය නූතන ලෝකයේ බොහෝ කාර්යයන් කාර්යක්ෂමව හා අඩු වියදමින් ඉටු කිරීම සඳහා භාවිතාවේ. නූතන ජන ජීවිතයේ සෑම කාර්යයක් සඳහාම යොදා ගන්නා බැවින් පරිගණකය අද මිනිසාට නැතිව ම බැරි උපකරණයක් බවට පත් වී ඇත. පරිගණක තාක්ෂණය ඉතා සිසුයෙන් දියුණු වන බැවින් පරිගණක ආශ්‍රිතව අද ආරම්භ කරන ක්‍රියාවලියක් තව අවුරුදු කීපයක් ඇතුළත යල් පැනුණු තත්වයට පත් වේ. වෙළඳ පොළේ ඇති ඇතැම් මිළ අධික පරිගණක වල හැකියාව අහිමිවන සුක්ෂම පරිගණක දැන් ඉතා අඩු මිලට ලබා ගත හැක. සුක්ෂම පරිගණක යන්ත්‍ර අද බොහෝ රටවල ගෘහ උපකරණයක් ලෙස භාවිතා කෙරේ.

විදුලි සංදේශ තාක්ෂණයේ දියුණුව හේතු කොට ගෙන දැන් නව සංනිවේදන ක්‍රම ආරම්භවී ඇත. මේ අතුරින් විද්‍යුත තාක්ෂණය කෙරෙහි වඩාත් බලපානු ලබන්නේ දත්ත සංක්‍රාමණය (datamation) පිළිබඳව විදුලි සංදේශන තාක්ෂණය ලබා ඇති ප්‍රගතියයි. මේ නිසා එක් පරිගණකයක ගබඩා කර ඇති දත්ත තවත් පරිගණකයක කරා සංක්‍රමණය කිරීම හෝ පරිගණකයක් තවත් පරිගණකයක ආන්තිකයක් (terminal) ලෙස ක්‍රියා කරවා පළමු පරිගණකයේ ගබඩා කර ඇති දත්ත ගවේෂණය කිරීම දැන් පහසු කාර්යයකි. මෙය විද්‍යුත තාක්ෂණය ලැබූ විශාල ජයග්‍රහණයක් ලෙස හැදින්විය හැකිය. භූගෝලීය වශයෙන් විසිරුණු දත්ත ආවේෂට (data entry) මධ්‍යස්ථාන මගින් මධ්‍යගත දත්ත පදනම් (data bases) බිහි කිරීම හෝ මධ්‍යගත දත්ත පදනමක් විභේදනය කොට දුරස්ථ පරිගණක තුළ විශේෂ දත්ත පදනම් බිහි කිරීම හෝ සිදු වේ. වන්දිකා සංදේශනය (satellite communication), ප්‍රකාශ කෙඳි ශිල්පය (optical fibre) සුක්ෂම තරංග (micro wave) ආදිය විදුලි සංදේශන තාක්ෂණයේ ප්‍රගතියට මුල් වූ ක්‍රියාවලි කිහිපයකි. වන්දිකා සංදේශනය මගින් කේබල්, රූහන් ආදියෙන් තොරව දුර රටවල් දෙකක් අතර දත්ත සංක්‍රාමණය කිරීම ද, ප්‍රකාශ කෙඳි රූහන් මගින් විශාල දත්ත ප්‍රමාණයක් ඉතා වේගයෙන් සංක්‍රාමණය කිරීම ද, සුක්ෂම තරංග යෙදීමෙන් සංක්‍රාමණයේදී ඇති වන විකෘති මගහරවා ගැනීමද කළ හැක.

වීඩියෝ තාක්ෂණය (Video technology) ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය තාක්ෂණයේ සිසුයෙන් දියුණුවට පත් වන අංශයයි. වීඩියෝ තාක්ෂණය මගින් විද්‍යාපන ගබඩා කිරීම සඳහා කව මාධ්‍යයක් වන වීඩියෝ තැටි හඳුන්වා දී ඇත. රූපවාහිනී යන්ත්‍රයක දර්ශනය වන රූප රාමුවක පිටපතක් වහා ලබා ගැනීමට හැකි වීඩියෝ මුද්‍රණ යන්ත්‍ර දැන් වෙළඳ පොළෙන් ලබා ගත හැක. රූපන සංක්‍රාමනය (image transmission) සඳහා විදුලි සංදේශ රැහැන් යොදා ගැනීමට හැකි වීම වීඩියෝ තාක්ෂණයේ නව නැමීමක් ඇති කළ සිද්ධියක් ලෙස හැඳින්විය හැක.

පසුගිය දසකය ඇතුළත සුක්ෂම රේඛනය (micrography) තාක්ෂණය විශාල දියුණුවක් ලබා තිබේ. සේයා පටවල ප්‍රලේඛන ගබඩා කිරීම, වියදම අඩු උපක්‍රමයක් බවට පත් වී ඇත. පරිගණකය ආශ්‍රයෙන් සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා නිපදවීම, සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකාවල අන්තර්ගත විද්‍යාපන වීඩියෝ කැමරා හා විදුලි සංදේශන රැහැන් මගින් වෙනත් ස්ථානයක් කරා යැවීම, සුක්ෂම රේඛන තාක්ෂණයේ නව ක්‍රියාවලීන් ලෙස හැඳින්විය හැක.

විද්‍යාපන හෝ දත්ත, සංක්‍රාමණය, ගබඩා කිරීම හා සංවිධානය කිරීම සඳහා ඉහත කී තාක්ෂණයන් එකක් හෝ කිහිපයක් එක්වීමෙන් නව විද්‍යාපන ක්‍රියාවලි රාශියක් බිහිව ඇත. පහත දැක්වෙනුයේ ඒ අතුරින් කිහිපයකි.

දත්ත සේයා පත්‍රිකාවට ඇතුළත් කොට ලබා ගත හැක. දත්ත සිසුයෙන් පිරිසැකසීමට පරිගණකයට ඇති හැකියාවන්, දත්ත විශාල ප්‍රමාණයක් කුඩා ඉඩ ප්‍රමාණයක ගබඩා කිරීමට සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකාවකට ඇති හැකියාවන් එක් කිරීමක් ලෙස මෙම නව මාධ්‍ය හැඳින්විය හැක.

පරිගණක සේයා පත්‍රිකා වැඩි වශයෙන් භාවිතා වන්නේ වාරිකව පළවන අනුක්‍රමණිකා සඳහා යි. අලුතින් දත්ත එකතු කොට යාවත් කාල කිරීම අනුක්‍රමණිකා සම්පාදනයේදී පැන නැගෙන ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයකි. පරිගණකයේ ගබඩා කළ අනුක්‍රමණිකාවක් වහා මුද්‍රණය කොට පිටපතක් ලබා දීමට ද පරිගණකයට හැක.

පරිගණකයෙන් මුද්‍රණ යන්ත්‍රය සඳහා දත්ත නිකුත් කිරීම වෙනුවට එය සුක්ෂම කැමරාවට යවනු ලැබේ. කැමරාවේ ඇති අක්ෂර තහඩුවක් ක්‍රියාත්මක වී නියමිත අක්ෂර සේය පත්‍රිකාව මත ප්‍රක්ෂේප වේ. රූප රාමු 290 සම්පූර්ණ වූ විට සේයා පත්‍රිකාව කැමරාවෙන් නිකුත් කරනු ලැබේ. මෙම සේයා පත්‍රිකා සුක්ෂම සේයා දර්ශකයක් මගින් කියවිය හැක. දත්ත පදනම්, කියවිය හැකි මාධ්‍යයකට වහා පරිවර්තනය කිරීමටත් අඩු මිලට සේයා පත්‍රිකාවල අනුපිටපත් ලබා ගැනීමට හැකිවීමත්,

තුන්වන ලෝකයේ රටවල් බොහොමයක්, බටහිර අධිරාජ්‍යයන්ගෙන් පුණී නිදහස ලැබී වසර 25 ක් ඉක්ම වුවද ජනගහන වර්ධනය, මිල ඉහළ යාම විදේශ විනිමය හිඟතාව යනාදී ආර්ථික දුෂ්කරතා හමුවේ පොත් පවස සන්හිඳුවා ගැනීම පිණිස විශේෂයෙන්ම විදේශ පොත් පවස සන්හිඳුවා ගැනීම පිණිස නිරායාසයෙන්ම විදේශ පොත් ආධාර කෙරෙහි බලාපොරොත්තු තැබිය.

විද්‍යාපන ක්‍රියාවලි:-

1. පරිගණක නිර්විෂ්ට සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා: (Computer output microform)

පරිගණක හා සුක්ෂම රේඛන තාක්ෂණයන්ගේ නිර්මාණයක් වූ පරිගණක නිර්විෂ්ට සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා මගින්, පරිගණකයක ගබඩා කර තිබෙන දත්ත සම්පූර්ණයක් පරිගණක නොවන මාධ්‍යයකට ඇතුළත් කිරීම සිදු වේ. සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකාවක් යනු සාමාන්‍යයෙන් 24 ගුණයකින් හෝ 48 ගුණයකින් ප්‍රලේඛනයක් කුඩා කොට ජායාරූප ගත කිරීමෙන් සකස් කළ සේයා පටයකි. අඟල් 6X4 ප්‍රමාණයේ සේයා පත්‍රිකාවක රූප රාමු 290 ක් පමණ ඇතුළත් කළ හැක. සාමාන්‍යයෙන් සුක්ෂම කැමරාවක් මගින්, ප්‍රලේඛන ජායාරූප ගත කිරීම කරන නමුත් පරිගණක සේයා පත්‍රිකා සකස් කිරීම පරිගණකයකට සම්බන්ධ කළ විශේෂ කැමරාවක් මගින් සිදු වේ. පරිගණකයක දත්ත, මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් මගින් මුද්‍රණය කොට ලබා ගත හැකිවූයේ මෙන් පරිගණක කැමරාවක් මගින්, පරිගණකයේ ගබඩා කළ

නිසා පරිගණක නිර්විෂ්ට සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකාජනප්‍රිය විද්‍යාපන මාධ්‍යයක් බවට පත්ව ඇත.

2. දුරස්ථ සංවාද ගවේෂණය : (on line searching)

සැතපුම් දහස් ගණනක් දුරින් පිහිටි පරිගණකයකට, විදුලි සංදේශ ක්‍රම මගින් තවත් පරිගණකයක් සම්බන්ධ කළ හැක. මෙසේ සම්බන්ධ වූ පරිගණකය මගින් ප්‍රධාන පරිගණකයේ ගබඩා කර ඇති දත්ත ගවේෂණය කිරීම දුරස්ථ සංවාද ගවේෂණය නමින් හැඳින් වේ. මෙය විද්‍යාපන තාක්ෂණයේ ප්‍රගතියට හේතු වූ ප්‍රධාන ක්‍රියාවලියක් ලෙස හැඳින් විය හැක.

පරිගණක සම්බන්ධීකරණය හා දත්ත සංක්‍රාමණය සඳහා ම වෙන් වූ විශේෂ විදුලි සංදේශ ජාල පිහිටුවා තිබේ. ඇතැම් වාණිජ සංවිධාන දත්ත පදනම් රාශියකින් යුත් බැංකු පිහිටුවා ඇත. දත්ත පදනමක් තෝරා ගැනීම හා විද්‍යාපන සමුදායකරණය පහසු කරන ප්‍රක්‍රම (programmes) මෙම සංවිධාන සකස් කර ඇත. දුරස්ථ සංවාද ගවේෂණයේ ද නමුත්ට අවශ්‍ය දත්ත පදනම්

දත්ත බැංකු සේවාව හෝ විදුලි සංදේශ ජාලය තෝරා ගැනීමට අවකාශ ඇත.

අඩු වියදමින් හා උපරිම ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන ලෙස ගවේශනයේ යෙදීම සඳහා විශේෂ පුහුණුවක් හා දැනුමක් අවශ්‍ය වේ. පාඨකයන්ට නව තම හා යෝග්‍යතම විඥපන ලබා දෙනු සඳහා ඇතැම් පුස්තකාලවල විශේෂ කාර්ය මණ්ඩලයකින් යුත් දුරස්ථ ගවේෂණ කායාංශ පිහිටුවා ඇත.

මෙම ක්‍රියාවලියෙන් ගෘහ පරිගණකයක උපකාරයෙන් දත්ත බැංකුවල සේවාවන් ලබා ගත හැකි නිසාත්, ගවේෂණයෙන් සමුද්ධරණය වන විඥපන ගෘහ පරිගණකයේ ගබඩා කළ හැකිවීම නිසාත්, පර්යේෂකයෙකුට පුස්තකාලයක පිහිට නොපතා ඉතා සාර්ථක විඥපන ගවේෂණයක යෙදිය හැක. එසේ වුවද ගවේෂණයේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් තෝරා ගන්නා ප්‍රලේඛනය ලබා ගැනීම සඳහා පුස්තකාල සේවාවල පිහිට පැකීමට සිදු වේ.

3. දත්ත දර්ශක සේවා : (view data)

ගෘහ රූපවාහිනියක් මගින් එදිනෙදා කටයුතුවලට අවශ්‍ය විඥපන ලබා ගැනීමට පාඨකයන්ට අවකාශ සැලසීම සඳහා දත්ත දර්ශක සේවා ආරම්භ කර ඇත. මෙම සේවා ලබාගැනීමට එම සේවාවේ දයකයෙකු විය යුතු ය. එවිට තම රූපවාහිනී යන්ත්‍රය දුරකථන විදුලි සංදේශ පද්ධතියක් මගින් දත්ත දර්ශක සේවා මධ්‍යස්ථානයට සම්බන්ධ කිරීමට අවසර ලැබේ. මෙම මධ්‍යස්ථානයේ රජයේ, වෘත්තීය හා වාණිජ ආයතන විසින් පිළියෙල කරනු ලබන දත්ත පදනම් ගබඩා කොට ඇත. පාඨකයාට තම රූපවාහිනිය මගින් දර්ශක සේවා මධ්‍යස්ථානයේ ඇති ඕනෑම දත්ත පදනමක් ගවේශනය කළ හැකිය. මේ ක්‍රමය අනුව යම් ප්‍රදේශයක කාලගුණය පිළිබඳ අනාවැකි, දුම්රිය කාල සටහන්, සිනමා දර්ශන පිළිබඳ විස්තර ක්‍රීඩා තරඟ, මිල දර්ශන ආදිය පාඨකයෙකුට තම නිවසේ සිට ම දැන ගත හැක. මෙම සේවාව ප්‍රයෝජනවත් වනුයේ එමගින් සපයන දත්ත කාලීන ඒවා නම් පමණයි. ඇතැම් දත්ත පදනම් දෛනිකව යාවත් කාල කළ යුතු වේ. දත්ත ප්‍රවිෂ්ඨය හා සංශෝධනය සඳහා සංස්කරණ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවා ඇත.

දත්ත දර්ශක සේවා බොහෝ විට පවත්වනු ලබන්නේ ජාතික විදුලි සංදේශ අධිකාරිය හෝ තැපැල් අධිකාරිය මගිනි. බ්‍රිතාන්‍යයේ පෙස්ටල්, ප්‍රංශයේ ටෙලිටෙල් හා ඇන්ටියෝජ්, කැනඩාවේ ටෙලිඩොන්, ගෘහ රූපවාහිනී යන්ත්‍ර දහස් ගණනකට දර්ශක සේවා සපයන ජාතික දත්ත දර්ශක සේවා සමහරෙකි.

ඇතැම් ප්‍රධාන පෙළේ ව්‍යාපාරික ආයතන තම පරිගණක යන්ත්‍රවල ගබඩා කර ඇති දත්ත පදනම් මෙම දර්ශක සේවා සඳහා උපයෝගී කර ගැනීමට ඉඩ සලසා ඇත.

4. රූපවාහිනී දත්ත සේවා : (tele text)

රූපවාහිනී විකාශන මධ්‍යස්ථාන මගින් රූපවාහිනී නරඹන්නන් සඳහා මෙම අතිරේක සේවය සපයනු ලබයි. දත්ත

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

දර්ශක සේවා සඳහා දුරකථන පද්ධති යොදා ගන්නා නමුත් රූපවාහිනී දත්ත සේවා සඳහා කේබල් පරිපථ යොදා ගැනේ. රූපවාහිනී දත්ත සේවාව මගින් පාඨකයෙකුට නමාට අවශ්‍ය විඥපන තෝරා ගැනීමට නුපුලුවන. රූපවාහිනී මධ්‍යස්ථානය මෙම සේවය සඳහා සාමාන්‍ය රූපවාහිනී සේවා සඳහා යොදා නොගන්නා තරංගමාලා උපයෝගී කර ගනු ලබයි. දත්ත විකාශනය කරනු ලබන්නේ රාමු (පිටු) වශයෙනි. මෙම සේවා ලබා ගැනීම සඳහා විශේෂ උපකරණයක් සේවා දයකයන්ට දත්ත සේවා ආයතනයෙන් ලබා ගත හැක. සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් නීරතුරුව පිටු පිළිවෙලට දත්ත විකාශනය වේ. සේවා දයකයා තම උපකරණය මගින් තෝරා ගත් පිටුව විකාශනය වූ වහාම එය තිරය මත දර්ශනය වේ. මේ නිසා ඉල්ලුම් කළ වහාම දත්ත පිටුව දයකයෙකුට දර්ශනය කළ නොහැක. ඒ සඳහා සාමාන්‍යයෙන් තත්පර කිහිප පමණ ප්‍රතිවාර කාලයක් ගත වේ. දත්ත පිටු සංඛ්‍යාව වැඩි වුවහොත් ප්‍රතිවාර කාලය දීර්ඝ වේ. මේ හේතුව නිසා රූපවාහිනී දත්ත සේවාව විෂයයන් කීපයක විඥපන සැපයීමට පමණක් සීමා වී ඇත.

නවීන විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ සීඝ්‍ර සංවර්ධනය අනෙකුත් සියලුම විෂයයන් හා වෘත්තීන්ට මෙන් පුස්තකාල විද්‍යාව කෙරෙහිද බලපාන්නේ ය.

බ්‍රිතාන්‍යයේ බීබීසී සේවය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන සිපැක්ස් සේවය ඉතා ජනප්‍රිය දත්ත සේවාවකි. විශේෂයෙන් ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා විශේෂ වැඩ සටහන් මෙම සේවය මගින් ක්‍රියාත්මක වේ.

5. සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා සමුද්ධරණය : (computer Assisted Retrieval) CAR

සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා ගබඩාවකින් අවශ්‍ය සේයා පත්‍රිකාව වහා තෝරා ගැනීම දුෂ්කර කාර්යයකි. මෙසේ තෝරා ගත් සේයා පත්‍රිකාව නැවත නියමිත ස්ථානයේ තැන්පත් කළ යුතු ය. පත්‍රිකා සමුද්ධරණය අපහසුවීමත්, පත්‍රිකා පහසුවෙන් අස්ථාන ගතවීමත් සේයා පත්‍රිකා භාවිතයේ පැන නගින ප්‍රධාන ගැටළු ලෙස හැඳින්විය හැක.

ප්‍රලේඛන ගබඩා කිරීම සඳහා ලාභ හා පහසු මාධ්‍යයක් ලෙස සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා හැඳින්විය හැක. එසේ වුවද පත්‍රිකා ගබඩාවෙන් පත්‍රිකාවක් තෝරා ගැනීම අපහසු නිසා මෙම මාධ්‍ය ජනප්‍රිය වූයේ නැත. මෙම කාර්ය සඳහා පරිගණක ආධාරය ලබා ගැනීම සුක්ෂම සේයා පත්‍රිකා සමුද්ධරණයේ පරමාර්ථයයි මෙම ක්‍රමය පරිගණක හා සුක්ෂම රේඛන තාක්ෂණයන්ගේ නිර්මාණයක් ලෙස හැඳින්විය හැක.

සුක්ෂම පත්‍රිකා සමුද්ධරණ පද්ධතියක් අංශ කිහිපයකින් යුක්ත වේ. සුක්ෂම පත්‍රිකා ගබඩාව, පත්‍රිකා ප්‍රවාහනය, සුක්ෂම

සේයා දර්ශනය, පරිගණකය මෙහි ප්‍රධාන අංශ වේ. පත්‍රිකා ගබඩා කර ඇත්තේ ජේට්කොප්ටරය ය. එක් ජේට්කොප්ටර පත්‍රිකා 25ක් පමණ ගබඩා කළ හැක. සෑම ජේට්කොප්ටර අනුක්‍රමණිකා පත්‍රිකාවක් වේ. සේයා පත්‍රිකා පිළිබඳ අනුක්‍රමණිකාවක් පරිගණකයේ ගබඩා කර ඇත. මෙම අනුක්‍රමණිකාව ගවේශනය කිරීමෙන් තමන්ට අවශ්‍ය ජේට්කොප්ටර දැන ගත හැක. එම ජේට්කොප්ටර ගබඩාවෙන් ගෙන සුක්ෂම දර්ශකයට ඇතුළත් කළ යුතු වේ. එවිට සුක්ෂම දර්ශකයේ තිරයේ එම ජේට්කොප්ටර අයත් අනුක්‍රමණිකා පත්‍රිකාව පළමුව දිස් වේ. මෙම අනුක්‍රමණිකාවෙන් තමන්ට අවශ්‍ය පත්‍රිකාවේ අංකය, හා රාමු අංකය දැන ගත හැක. දර්ශකයේ යතුරු පුවරුවේ ඇති යතුරු අංක ක්‍රියාත්මක කළ විට අවශ්‍ය පත්‍රිකාව ජේට්කොප්ටර නිකුත්ව අවශ්‍ය රාමුව දර්ශක තිරයේ ප්‍රදර්ශනය වේ. මෙම රාමුවේ විශාලනය තුළ මුද්‍රිත පිටපතක් ලබා ගැනීම සඳහා දර්ශකයේ ඇති වෙනත් යතුරක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ. පත්‍රිකාව කියවීමෙන් අනතුරුව එය ස්වයංක්‍රීයව නියමිත ස්ථානයේ තැන්පත් වේ.

පරිගණක, විධියේ, සුක්ෂම රූපන හා වීදුලි සංදේශ තාක්ෂණවල නව සොයා ගැනීම් අනුව නව විඥාපන පද්ධති බිහිවීම වැළැක්විය නොහැක. විඥාපන විද්‍යාවේ මූලික පරමාර්ථය දැනුම ලබා දෙන ප්‍රලේඛනයක් වන පාඨකයාට ලබා දීමයි.

ගබඩා කර ඇති පත්‍රිකාව දර්ශකය මගින් කියවීම වැළැක්වීම සඳහා පරිගණක ප්‍රක්‍රමයට "අවසර පදයක්" (Pass Word) ඇතුළත් කළ හැක. ජේට්කොප්ටර පත්‍රිකාවක් ඉවත් කිරීම වැළැක්වීම සඳහා එය අගලු ලිය හැක.

6. ප්‍රතිරූපන සංක්‍රාමණය: (Facsimile Transmission)FAX

ප්‍රලේඛනයක් එක් ස්ථානයක සිට තවත් ස්ථානයක් කරා වීදුලි රැහැන් මගින් යැවීම මෙම ක්‍රමයේ අරමුණයි. ප්‍රතිරූපන සංක්‍රාමණ පද්ධතියට උල්ලේඛන යන්ත්‍රයක් (Scanner) මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක්, මෝඩම් (Modem) යන්ත්‍ර දෙකක් හා වීදුලි සංදේශ ජාලයක් අන්තර්ගතයි. මුල් පිටපත උල්ලේඛන යන්ත්‍රය මත තබා එය ක්‍රියාත්මක කළ විට යන්ත්‍රය මගින් පිටපතේ රූපය ජේලියෙන් ජේලියට උපුටා ගනු ලැබේ. මෙය සිදු කරනුයේ අති වේගයෙන් ධාවනය වන ප්‍රකාශ විද්‍යුත් (Phot electric) තුඩක් මගිනි. ප්‍රලේඛනයේ පැහැය වෙනස් වීම අනුව උල්ලේඛන තුඩ කම්පනය වේ. මෙම කම්පනය මෝඩම් යන්ත්‍රය මගින් වීදුලි සංදේශ රටාවක පරිවර්තනය කෙරේ. සංඥා රටාව වීදුලි සංදේශ ජාලය මගින් අනෙක් ස්ථානය කරා යවනු ලැබේ. එහි ඇති මෝඩම් යන්ත්‍රය වීදුලි සංඥා රටාව පරිවර්තනය කොට ආදායක උල්ලේඛන යන්ත්‍රයේ ඇති මුද්‍රණ තුඩ කම්පනයට පත් කරනු ලැබේ. මෙය, මුල් අවස්ථාවේදී උල්ලේඛන යන්ත්‍රය ඇති කළ කම්පනයට සමාන කම්පනයකි. මුද්‍රණ යන්ත්‍රය

විසින් මේ අන්දමට ප්‍රතිරූපනය මුද්‍රණය කරනු ලබයි. තත්පර කිහිපයකින් එක් ස්ථානයක සිට තවත් ස්ථානයකට ලිපියක් යැවීම සඳහා ප්‍රතිරූපන සංක්‍රාමණය යොදා ගත හැක.

ශාඛාවල වක්‍ර ලේඛන යැවීම හා ඒවාට පිළිතුරු වහා ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරික ආයතන මෙම ක්‍රමය යොදා ගනිති. චිත්‍ර සහිත ප්‍රලේඛනයක් සංක්‍රාමණය කිරීම සඳහා ඇති ඉක්මන්ම ක්‍රමය මෙය වේ.

ප්‍රතිරූපන සංක්‍රාමණයේ දුර්වලතාවයක් නම් සංඥා සංක්‍රාමණයේදී ඒවා විකෘති වීමට අවකාශ තිබීමයි. වීදුලි සංදේශ මාර්ගයේදී අධික වීම ද මෙහි ඇති තවත් අවාසියකි. පිටු කිහිපයකින් යුත් වාර්තාවක් සංක්‍රාමණය සඳහා සැලකිය යුතු මුදලක් වැය කිරීමට සිදු වේ.

සංක්‍රාමණ වේගය වැඩි කිරීමත්, සංක්‍රාමණයේදී ඇති වන විකෘති වලක්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රලේඛනයේ අක්ෂර සංඛ්‍යාත සංඥා රටාවකට පරිවර්තනය කොට සංක්‍රාමණය කළ හැක. මෙහි දී ප්‍රලේඛනයේ ඇති චිත්‍ර ආදී අක්ෂර නොවන රූප උපුටා නොගැනේ. මේ අනුව දත්ත වැඩි වේගයකින් ඉතා දුර ස්ථානයකට වුවද සංක්‍රාමණය කළ හැකියාවක් මෙන්ම සංක්‍රාමණය වන දත්ත පරිගණකයක ගබඩා කිරීම ද සිදු කළ හැක. එවිට ප්‍රලේඛනය අවශ්‍ය අවස්ථාවක මුද්‍රණය කිරීමද අවශ්‍ය පරිදි එය සංශෝධනය කිරීමද කළ හැකි වේ.

7. පරිගණක ආශ්‍රිත සම්මන්ත්‍රණ : (Computer Based Conference) CBC

මෙම ක්‍රමය සැලසුම් කර ඇත්තේ භූගෝලීය වශයෙන් විසිරී සිටින පුද්ගලයන් සමූහයකට හෝ ප්‍රජාවකට පරිගණකයට ඇති ගබඩා කිරීමේ සමුද්ධරණයේ හා පිරිසැකසීමේ හැකියාවන් උපයෝගී කොට අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහායි. මුහුණට මුහුණ ලා කරන සංවාදයක දී මෙන් නොව පරිගණක ආශ්‍රිත සම්මන්ත්‍රණයක දී කතා කිරීම හා සවන් දීම වෙනුවට පරිගණක ආන්තික මාර්ගයෙන් තම අදහස් ප්‍රවිෂ්ට කිරීමට පරිගණක දර්ශකයේ දැක්වෙන කරුණු කියවීමෙන් අන් අයගේ අදහස් දැන ගැනීම ද සිදු වේ.

මෙම සම්මන්ත්‍රණ පියවර තුනකින් ක්‍රියාත්මක වේ.

- (අ) දත්ත සංස්කරණය: පරිගණකයේ ඇති වාග් පිරිසැකසුම් හැකියාව උපයෝගී කර ගෙන පණිවුඩයක් හෝ ලිපියක් සකස් කිරීම.
- (ආ) පණිවුඩය වීදුලි සංදේශ ජාල මාර්ගයෙන් සම්මන්ත්‍රණයට සම්බන්ධ අයගේ පරිගණක කරා යැවීම
- (ඇ) පණිවුඩය ලබන අය ඒ පිළිබඳ තම අදහස් දැක්වීම.

මෙවැනි සම්මන්ත්‍රණ කිසියම් මාතෘකාවක් මුල් කර ගෙන සංවිධානය වේ. එම මාතෘකාවට අදාළව සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගි වන අය තම පරිගණක මාර්ගයෙන් කරුණු සපයනු

ලබයි. මේවා මධ්‍යම පරිගණකයක් මගින්, සහභාගීවන අය අතර බෙදා හරිනු ලබයි. එමෙන් ම කරුණු එක් කිරීමෙන් මධ්‍යම පරිගණකයේ දත්ත පදනමක් ගොඩ නැගේ. කලින් පල කළ කරුණු විමසා බැලීම හෝ යම් කරුණක් පිළිබඳ තම අදහස් සැපයීම, සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගී වන අයට කළ හැක.

8. වීඩියෝ තැටි : (video disc)

ප්‍රලේඛන ගබඩා කිරීම සඳහා විඥපන තාක්ෂණය මගින් උපයෝගී කරගනු ලබන නව මාධ්‍යය වීඩියෝ තැටිය. වීඩියෝ තැටියක සහරා පිටු 16,000 සිට 20,000 දක්වා ප්‍රමාණයක් ගබඩා කළ හැක. වීඩියෝ තැටි දෙවර්ගයකි.

- (අ) සංඛ්‍යාංක තැටි.
- (ආ) ප්‍රකාශ තැටි.

ප්‍රකාශ තැටියක අක්ෂර පමණක් නොව, ප්‍රලේඛනයේ පැහැයේ වෙනස් වීම්, ඡායාරූප සටහන් ආදිය ඒ අයුරින් ම ගබඩා වේ. මෙම තැටියකින් ලබා ගන්නා මුද්‍රිත පිටපත මුල් පිටපත හා සමාන වේ. සංඛ්‍යාංක තැටියක ගබඩා කරනු ලබන්නේ අක්ෂර පමණකි. අක්ෂර, විරාම ලකුණු වැනි සම්මත සංකේත සංඛ්‍යාංක රටාවකට පරිවර්තනය කොට තැටියේ ගබඩා කරනු ලැබේ. ගබඩා කළ හැකි දත්ත ප්‍රමාණය හා සමුද්ධරණ වේගය අනුව මෙම තැටි දෙවර්ගය එකිනෙකට භාත්පසින් ම වෙනස් ය. ප්‍රකාශ තැටියක මෙන් දේශණයක් පමණ දත්ත ප්‍රමාණයක් සංඛ්‍යාංක තැටියක ගබඩා කළ හැකි අතර, එහි අඩංගු දත්ත ඉතා අඩු කාලයකින් සමුද්ධරණයන්, සංක්‍රාමණයන් සිදු කළ හැක.

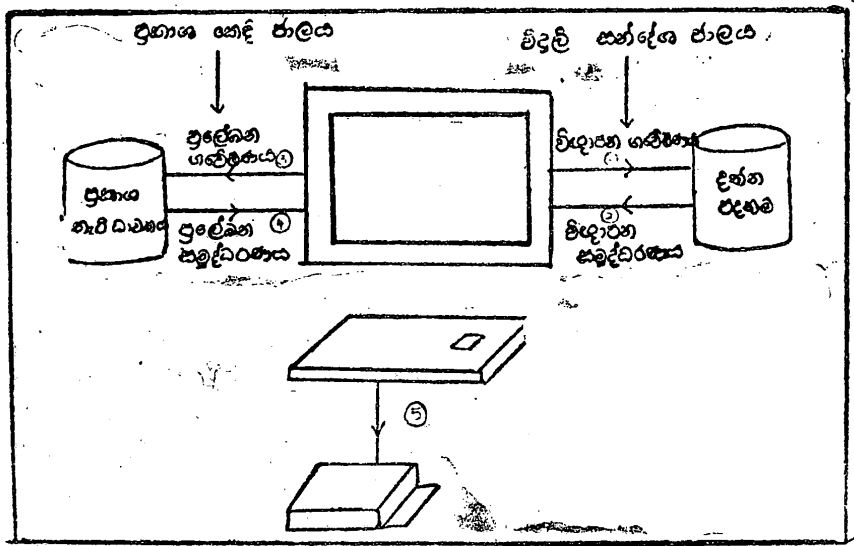
වීඩියෝ තැටියකට ප්‍රලේඛන ප්‍රවිෂ්ට කිරීම සඳහා උල් ලේඛන යන්ත්‍රයක් වේ. මෙම යන්ත්‍රය ප්‍රලේඛන පිටුවේ ජේලියෙන් ජේලියට එම දත්ත වීඩියෝ තැටියේ ගබඩා කරනු ලබයි. උල්ලේඛන යන්ත්‍රය හා වීඩියෝ තැටි ධාවන යන්ත්‍රය පරිගණකයකට සම්බන්ධ කර ඇත. ප්‍රලේඛනය තැටි ගත කරන විට ප්‍රලේඛනය පිළිබඳ විස්තර හා යොමු අංක පරිගණකයේ ගබඩා කරනු ලැබේ. ප්‍රලේඛනයක්

වීඩියෝ තැටියෙන් සමුද්ධරණය කිරීම එවිට පහසු ය. මෙසේ සමුද්ධරණය කළ පිටුවක් පරිගණක දර්ශකයේ දක්වනු ලැබේ. අවශ්‍ය වෙතොත් ප්‍රලේඛන පිටුව හෝ එහි කොටසක් විශාලනය කිරීමට පරිගණක දර්ශකයට හැක. දර්ශකයේ දක්වෙන ප්‍රලේඛනයේ හෝ එහි කොටසේ මුද්‍රිත පිටපතක් ලබා ගැනීම සඳහා වීඩියෝ යන්ත්‍රයක් යොදා ගත හැක.

ඇතැම් ප්‍රකාශකයෝ දැන් තම ප්‍රකාශන වීඩියෝ තැටි වශයෙන් නිකුත් කරති. වීඩියෝ තැටි ධාවනය හා පරිගණකය මගින්, අවශ්‍ය පිටුව තෝරා දර්ශකය මගින් එය කියවීමට හෝ වීඩියෝ මුද්‍රණ යන්ත්‍රය මගින් පිටපතක් ලබා ගැනීමට පාදකයෙකුට අවකාශ ඇත.

විඥපන තාක්ෂණයේ අනාගතය :

පරිගණක, වීඩියෝ, සුක්ෂම රූපන හා විදුලි සංදේශ තාක්ෂණවල නව සොයා ගැනීම් අනුව නව විඥපන පද්ධති බිහිවීම වැළැක්විය නොහැක. විඥපන විද්‍යාවේ මූලික පරමාර්ථය දැනුම ලබා දෙන ප්‍රලේඛනයන් වහා. පාඨකයාට ලබා දීමයි. ඒ සඳහා පළමු කොට විඥපන ගවේෂණයේ යෙදී එහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් තෝරා ගත් ප්‍රලේඛනය, ප්‍රලේඛන ගබඩාවකින් සොයා ගෙන එය වහා ලබා ගත යුතු වේ. දත්ත පදනම් නිෂ්පාදන හා දුරස්ථ සංවාද මාර්ගයෙන් දැන් තමන්ට අවශ්‍ය ප්‍රලේඛනයන් පිළිබඳ විඥපන සොයා ගැනීම අපහසු කායභියක් වඩාත් අපහසු කායභිය වන්නේ මෙසේ දැන ගත් ප්‍රලේඛන සොයා ලබා ගැනීමයි. සුක්ෂම පත්‍රිකා ගබඩාවක මෙම ප්‍රලේඛන තිබේ නම් සුක්ෂම පත්‍රිකා සමුද්ධරණය මාර්ගයෙන් එය සොයා ගෙන ප්‍රතිරූපන සංක්‍රාමණය උපකාරයෙන් එම ලේඛනයේ පිටපතක් වහා ලබා ගත හැක. නුදුරු අනාගතයේදී මේ වෙනුවට වීඩියෝ ප්‍රකාශ තැටි ගබඩාවකින් ප්‍රලේඛනය තෝරා ගෙන ප්‍රකාශ කෙදී ජාලයක් මගින් එම ප්‍රලේඛනයේ දත්ත ලබා ගෙන පරිගණක දර්ශකයෙන් බලා ප්‍රලේඛනය පිටපතක් වීඩියෝ මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් මාර්ගයෙන් ලබා ගත හැකි වනු ඇත. මෙවැනි අනාගත විඥපන පද්ධතියක් පහත දක්වෙන රූප සටහන මගින් පෙන්වනු ලබයි.

1. නමාට අවශ්‍ය ප්‍රලේඛනය තෝරා ගැනීම සඳහා දුරස්ථ සංචාද ගවේශණයක යෙදීම. මේ සඳහා දත්ත බැංකු සේවාවක දයකරෙකු විය යුතු ය.
2. ගවේශණය මගින් සමුද්ධරණය කෙරුණු විඥපන නම පරිගණය වෙත ලබා ගැනීම.
3. සමුද්ධරණය කළ විඥපන විධියේ ප්‍රකාශ තැටි ගබඩාවට යොමු කිරීම. සඟරා, පොත්, වාර්තා ආදිය ඇතුළත් විධියේ ප්‍රකාශ තැටි ගබඩා අනාගතයේදී විවිධ ආයතන මගින්, පිහිටුවනු ඇත.
4. ගවේශණය මගින් සොයා ගත් ප්‍රලේඛනය නම පරිගණක යන්ත්‍රයේ දර්ශකය වෙත ලබා ගැනීම. ප්‍රලේඛනය ඉතා ඉක්මනින් සංක්‍රාමණය කිරීම සඳහා විධියේ තැටි ගබඩාව ප්‍රකාශ කෙදි ජාලයකට සම්බන්ධ කළ යුතු ය. මෙවැනි ජාල අනාගතයේදී පිහිටුවනු ඇත.
5. පරිගණක දර්ශකයේ පෙන්වන ප්‍රලේඛන පිටුව මුළුමනින්ම හෝ එහි කොටසක පිටපතක් විධියේ මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් මගින් ලබා ගැනීම.

නියමිත ප්‍රමිතීන්ට අනුව සැකසූ

- පුස්තකාල ලිපි ද්‍රව්‍ය
- උපකරණ

සහන මිලකට ඔබට ලබාගත හැකිය

පොත් තුණ්ඩු	- 100	රු: 10.00
පාඨක බලපත්‍ර	- 100	රු: 36.30
දින පත්‍රිකා	- 100	රු: 10.00
නියමු ලේඛලේ (සිංහල, ඉංග්‍රීසි)	- 100	රු: 29.18
සුවි පත්‍රිකා	- 100	රු: 29.00
නියමු පත්‍රිකා	- 100	රු: 38.50
පරිග්‍රහණ ලේඛන (පිටු 150)	- 01	රු: 65.10
පරිග්‍රහණ ලේඛන (පිටු 300)	- 01	රු: 130.20
මහජන පුස්තකාල ප්‍රමිති	- 01	රු: 4.00
මහජන පුස්තකාල තොරතුරු සංග්‍රහය	- 01	රු: 12.00
ඩිවි දශම වර්ගීකරණය (!!! සංස්කරණයේ) -	නොමිලේ	
පුස්තකාල උපකරණ සහ ලිඛිත සැලසුම් -	නොමිලේ	

විමසීම:-
 අධ්‍යක්ෂ ! ලේකම්
 පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය
 නැ. පෙ. 1/76,
 නිදහස් මාවත - කොළඹ 7.

ආසියා හා සාගර කලාපීය ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ

අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණය

කොළඹ දී පැවැත්වේ

1985 නොවැම්බර් 18-23 කොළඹ.

පුස්තකාල සම්පත් විභජනය පිළිබඳ ආසියා හා සාගර කලාපීය ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ 3 වන අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණය 1985 නොවැම්බර් 18-23 දිනවල කොළඹ බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී පැවැත්වේ. මේ සම්මන්ත්‍රණයට රටවල් 19 ක නියෝජිතයින් 28 ක් සහභාගී වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකා කණ්ඩායම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂලේකම් එන්. අමරසිංහ මහතා මෙහෙයවන අතර දිවයිනේ ප්‍රධාන පුස්තකාල යන්ත්‍රී ප්‍රමුඛ පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් කිහිප දෙනෙකු ද සහභාගී වනවා ඇත.

1985. 11. 18 දින පෙ. ව. 9.00 ට ශ්‍රී ලංකා අග්‍රාමාත්‍ය ආර. ප්‍රේමදාස මැතිතුමා විසින් සම්මන්ත්‍රණය විවෘත කරනු ලැබේ.

පරිගණක භාවිතය පිළිබඳ පාඨමාලාවක්

ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය මගින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන පුස්තකාලයන්හි පරිගණක භාවිතය පිළිබඳව සති 20 ක අර්ධකාලීන පාඨමාලාව සඳහා 25 දෙනෙකු ගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් මෙවරද තෝරා ගනු ලැබේ. මෙම පාඨමාලාව 1985 අගෝස්තු - දෙසැම්බර් කාලය තුළ දී පැවැත්වේ.

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය විසින් පුස්තකාල විද්‍යා ඩිප්ලෝමා අර්ධකාලීන පාඨමාලාවේ 1985/86 වර්ෂයට සිසුන් බඳවා ගැනීමට අයදුම්පත් කැඳවා හිතියේ.

ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ 1985/86 වර්ෂයේ අවසාන පරීක්ෂණ පාඨමාලාවේ ලියා පදිංචිය සඳහා අයදුම්පත් කැඳවා තිබේ. මේ පාඨමාලාව ඉංග්‍රීසි හා සිංහල මාධ්‍යයෙන් කොළඹ දී පැවැත්වේ.

Copyright Law in Sri Lanka

Kirthsiri Jayasinghe

Registrar of Patents & Trade Marks

Copyright assumes great importance in the cultural and economic development of Sri Lanka mainly due to its civilisation of 2500 years and the high literary rate amongst its inhabitants. Sri Lanka which was a Colony under the United Kingdom until independence in 1948, for the first time enacted her own Copyright legislation in the year 1979. Until then Sri Lanka was dependant on the United Kingdom law of Copyright. The United Kingdom Copyright Act of 1911 by an agreement in our Independence Order-in-Council of 1947 applied to Sri Lanka. It has not been specially adopted by our Parliament and had in fact even been revised in the United Kingdom in 1956 but continued to be in force in Sri Lanka. This Colonial legislative link was finally severed with the passing of the Code of Intellectual Property Act by the Sri Lanka Parliament in 1979 on the initiative of the then Minister of Trade & Shipping, Hon. Lalith Athulathmudali. This perhaps would give material for the historians to argue as to when Sri Lanka achieved her full and final freedom.

The 'Code', as this Act is now popularly called, contains, inter alia, the current Copyright law of Sri Lanka. This law is based on the Model Law of Copyright drafted for developing countries by the Secretariats of two Specialised Agencies of the United Nations, the World Intellectual Property Organisation (WIPO), and the United Nations Educational Scientific and Cultural Organisation (UNESCO), and adapted by a Committee of experts on this subject which met in Tunisia in 1976, and further adapted to suit local requirements by a Committee of Sri Lankan experts appointed by the government.

Copyright under our law briefly means the right to copy or reproduce a 'work' or to do certain specified acts in relation to that 'work' a comprehensive word which includes original Literary, Artistic and Scientific works. The expression "literary, artistic and Scientific works" used in the Code is drawn from the Universal Copyright Convention. It emphasises the fact that protection is afforded also to scientific works, but on the understanding that only the "literary" or "artistic" expression is protected by Copyright and not the idea as such: the form, not the substance. Literary, Artistic and Scientific works include in particular, books pamphlets and other writings, lectures, addresses, sermons and other works of the same nature, dramatic and dramatico-musical works, choreographic works and pantomimes, cinematographic, radio-phonic and audio-visual works, works of drawing, painting, architecture, sculpture, engraving, lithography and

tapestry; photographic works, works of applied art, whether handicraft or produced on an industrial scale; illustrations, maps, plans, sketches and three-dimensional works relative to geography, topography, architecture or science. This list is not exhaustive.

Copyright is a type of property founded on skill and labour. It is designed to prevent the appropriation of the work of an author by others. Copyright is not a tangible thing; it is, in essence, the exclusive right to do certain things with an original work including the right to copy and publicly perform the work. A clear distinction exists for example between a book (as an object) and the written work it contains. Copyright does not protect ideas themselves but only the original expression of ideas. Copyright thus differs fundamentally from Patents, Trade Marks and Industrial Designs. Unlike the grant of a Patent or registration of a Trade Mark, the creation of a work in which Copyright subsists confers a monopoly not over the work itself, but only over reproduction of it. If another person independently creates a similar work, copyright in the first work is not infringed.

There is Copyright in both published and unpublished works. An essential requirement is that the work should be 'Original'. This quality of being 'Original' has nothing to do with the literary or artistic merit of the work. Even a piece of bad writing will be protected by the Code, so long as it is original. The Code specifically provides that works would be protected irrespective of their quality and the purpose for which they are created. Thus Copyright accrues to the first producer of a book, whether that book be wise or foolish, accurate or inaccurate, of literary merit or of no literary merit whatever. The essential quality, therefore, is to be original and what precisely is original is a question of fact. It should, however, be noted that originality is not to be confused with novelty. Thus, two craftsmen carving a wood figure representing an elephant, each create an original work, although the two figures are similar and the subject is not a novelty. Both have engaged separately in a creative activity. This would not be the case if one of the craftsmen had simply copied the other's work.

Thus protection which the Code gives to the owner of Copyright is the exclusive right to reproduce the work make translations, adaptations, arrangements or other transformation of the work and to communicate the work to the public by performance, broadcasting television or any other means. The owner of these,

exclusive rights can, of course, authorise other persons to do these acts, if he so wishes.

Protection in Sri Lanka is automatic. If for instance a person writes a play, the exclusive rights in that play belong to the author from the moment of its creation without having to comply with any formalities whatsoever. This is the situation in almost all the developing countries and even in developed countries such as the United Kingdom and Australia. It has been considered that requirement of formalities was likely to entail administrative complications and render the protection more difficult to enforce. The best protection for copyright owners is to regard the Copyright as an item of property and to deal with it in a businesslike way. They should always keep dated copies of manuscripts and of any letters submitting their work to others. No document dealing with Copyright should be signed unless its contents are fully understood. It may be noted, however, that in order to benefit from the legal systems of some countries which do provide for compliance with formalities as a condition for the protection of author's rights, the requirement of formalities would be satisfied if, when first published, all the copies of the work bear the symbol (C), accompanied by the name of the Copyright proprietor and the year of first publication.

The Copyright Law in an attempt to balance the rights of the Copyright owner with the needs of the general public, provides a number of exceptions to the general rule regarding infringement of Copyright. These are statutory defences which may be raised in answer to a claim for infringement. The most important statutory defence involves "fair dealing" for certain specific purposes. Thus under Section 13 of the Code a fair dealing with a Copyright work for such use as one's own personal and private needs or as acknowledged quotations from another's work in one's own work, for research or study, or for reporting news does not constitute infringement of Copyright in the work. What amounts to fair dealing is a matter to be determined on the facts of each case.

Copyright protection in Sri Lanka however does not extend to laws and decisions of Courts and Administrative bodies, and to News of the day, published, broadcast or publicly communicated by any other means.

The Code recognises and safeguards both economic and moral rights of the owners of Copyright. In the exercise of his economic rights the author has the exclusive right to exploit his work. In the exercise of his moral rights he could object to and seek relief in connection with any distortion, mutilation, modification and any other derogatory action in relation to his work where such action would be prejudicial to his honour or reputation. The economic and moral rights would subsist for the life of the author and fifty years thereafter. Moral rights, however, unlike economic rights, are not transferable. Economic rights are transferable in whole or in part by a writing signed by the transferor.

Copyright can be dealt with in the same way as other forms of personal property. It could be assigned, gifted or sold, included in a will, or passed an according to the laws relating to intestacy or bankruptcy.

In developing countries national folklore constitutes an appreciable part of the cultural heritage and is susceptible of economic exploitation, the fruits of which should not be denied to those countries. Therefore, for the first time Sri Lanka folklore is specially protected by our law without limitation in the time and rights over works derived therefrom have been vested in the Minister in charge of the subject of Culture. This would eliminate the exploitation of Folklore of Sri Lanka for commercial purposes without the payment of equitable remuneration. "Folklore" means all literary and artistic works created in Sri Lanka by various communities, passed on from generation to generation and constituting one of the basic elements of the traditional cultural heritage. I am happy to state that UNESCO has disclosed in one of its studies that Sri Lanka is the only country in the Asian and Pacific region which has provisions regarding the protection of its Folklore.

The Code also provides for the right of translation into Sinhala or Tamil (i.e. the two National languages of Sri Lanka) even without the authorisation of, and without payment of any royalties, to the owner of the Copyright where a work has been first published in any other language in Sri Lanka and a translation has not been published in Sri Lanka for a period of ten years thereafter, or works first published abroad but also published in Sri Lanka within 30 days from the earlier publication. This provision is based on views expressed at various International Conferences on Copyright benefits for developing countries. If we examine the present situation in the world as regards creative activity, it becomes clear that there is a great disparity between the various countries with respect to intellectual production, and that the developing countries are dependent upon the industrialised countries for access to the works most needed for progress in education, science and culture. Described by UNESCO in its International Book Year as "the book hunger", this famine is so severe in some countries that it poses a serious obstacle to development. In 1978 UNESCO estimated that world production amounted to 642,000 titles but the developing countries with 70 per cent of the world's population produced only 20 per cent of the books. The translation provisions of our law is based on this anomalous situation and finds support in the words of Krishnamurthi, the renowned Indian philosopher:

"Whilst the author has certainly a right to benefit by his intellectual creations, it is quite another thing to claim that he should have the exclusive right to control the use of his creations without considering the rights of users. It should not be forgotten that, however gifted an author may be, he stands on the shoulders of those who have gone before him and he, in his turn has a

obligation to posterity. A author can claim no more than the right to receive equitable remuneration. To endeavour to constitute intellectual creations into a monopoly for exploitation would be unbecoming."

The Code of Intellectual Property Act provides both Civil and Penal sanctions against infringements of Copyright. Thus the owner of Copyright in a work may obtain an injunction to restrain the Commission of a breach of Copyright and would also be entitled to damages in an action filed in the District Court. These damages payable would normally be measured by the loss he has suffered as a result of the infringement. The criminal provisions which relate to deliberate infringements prescribes, after trial before a Magistrate, a fine not exceeding twenty thousand rupees or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both such fine and imprisonment, and in case of a second or subsequent conviction the said fine or term of imprisonment or both may be doubled.

In the international sphere Sri Lanka has been a member of the Berne Convention since 1959 and in 1983 Sri Lanka also acceded to the Universal Copyright Convention to become its 39th member state and the third Asian Country to be so admitted next to Japan and Bangladesh.

Aware that legislative provisions alone do not enable the vast majority of Copyright owners to effectively protect their interests individually, Sri Lanka set up in 1981 the Sri Lanka Performing Rights Society with government patronage.

Now with its modern domestic legislation and the accession to the two main International Conventions and the setting up of the Performing Rights Society it is felt that Sri Lanka ranks foremost in the field of Copyright protection in the Asian and Pacific region.

COLLECTION OF BOOKS FOR THE SRI LANKA NATIONAL LIBRARY

Sri Lanka National Library Services Board (SLNLSB) has started collecting materials for deposit in the National Library of Sri Lanka which is to be opened shortly.

The Board would be grateful for any gifts, donation of books, periodicals and other documents relevant to Sri Lanka for deposit in the National Library.

Books weeded out from libraries may also be transported to the National Library for deposit in its repositories which will be made available for reference in the event of such a need arising.

Librarians please contact the Director if you have unwanted publications.

P. O. Box 1764,
Independence Avenue,
Colombo 7.
Telephone: 598847
95200 - 2

CHAIRMAN
Sri Lanka National Library Services
Board.

කුඩා කාර්මික ආයතන පුස්තකාල - 6 වන කොටස

තාක්ෂණික පුහුණුව නොලැබූ පුස්තකාලයාධිපතින් සඳහා නියමුවකි

ඩී. ජේ. කැමිබල්

සිංහල පරිවර්තනය: ධනපාල ගුණසේකර

7. යාන්ත්‍රික හා සම්ප්‍රදායික නොවන නිමා ක්‍රම යොදා ගැනීම

දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ පුස්තකාලයාධිපතිත්වය බොහෝ දුරට ස්වයං-යුක්ත ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස පැවතුනි. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර යන්හි වර්ධනයන් එහි අමුද්‍රව්‍ය කෙරෙහි නිරතුරුවම බල පෑ අතර, වඩාත් හොඳ උපකරණ රැසක් ද ඊට ලබා දුන්නේ ය. එහෙත් එය පුස්තකාල කායභී පද්ධතීන් කෙරෙහි කළේ ඉතා අඩු බලපෑමකි. 20 වන සියවසේ දී මෙම තත්වය වෙනස් විය.

කළමනාකරණය විෂයයක් වශයෙන් වර්ධනය වීම සමගම කායභී අධ්‍යයනය, ක්‍රම විශ්ලේෂනය, කායභී ඇගයුම් වැනි විද්‍යාත්මක කළමනාකරණයට අයත් විශේෂ ශිල්ප ක්‍රමයන් රැසක් විසින් කාර්යක්ෂමතාවය මැනීමේ හා වර්ධනය කිරීමේ උපකරණ කට්ටලයක් සපයා ඇත. පුස්තකාලයාධිපතින් කිහිප දෙනෙකු මෙම ශිල්ප ක්‍රමය තම වෘත්තීයට හඳුන්වාදීමට පුරෝගාමී වී ඇත. තාක්ෂණික පුස්තකාලයාධිපතිවරයා විසින් තමන්ගේ කාර්යය වඩාත් හොඳින් ඉටු කිරීම සඳහා උදව් කර ගත හැකි නව අදහස් සඳහා සිය මනස හැමවිටම විවෘතව තබා ගෙන සිටිය යුතු වේ. නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය නිසා ජීවන තත්වය ඉහළ යාම හා එමගින් වඩාත් හොඳ පුස්තකාල සේවාවන් ඇති කිරීමට අවකාශ සැලසෙන හෙයිනි.

තාක්ෂණික සාහිත්‍යයේ සිසු වර්ධනය විසින් ද්විතීයක් මූලාශ්‍ර නිපදවීමේ සම්ප්‍රදායික ක්‍රමයන් මත මෙන්ම, ආයතන හා පුද්ගලයන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීමේ ක්‍රම මත ද පිඩනයක් ඇති කර තිබේ. පරිගණක යන්ත්‍රයන්ගේ වර්ධනය වියදම්කාරී එකක් වුව ද, එමගින් ද්විතීයික මූලාශ්‍ර වලින් තොරතුරු සැපයීමේ විකල්ප ක්‍රම බිහි කරන බව පෙනේ. තවද, මෙම කාර්යයන්ට සම්පූර්ණයෙන්ම පරිගණක යන්ත්‍ර මගින් පිළිතුරු සැපයිය හැකි බවට 1950 ගණන්වලදී අනාවැකි පළ කර තිබිණි. 1960 ගණන්වලදී මෙම කායභී එතරම් සරළ එකක් නොවන බව පෙනී ගොස් තිබිණ. කොබ්ලන්ස් ට අනුව 1964 වර්ෂයේදී ප්‍රධාන වශයෙන් ඇමෙරිකානු පුස්තකාලයාධිපතින් හා පරිගණක යන්ත්‍ර ඉංජිනේරුවන් මුහුණට මුහුණ ලා හමු වූ අවස්ථා කිහිපයක්ම විය. එමගින් පිටතින් ඉතා සරළ ලෙස පෙනුණ ද ඉතා සංකීර්ණ පුස්තකාල ප්‍රශ්න පිළිබඳව පරිගණක ඉංජිනේරුවන්ගේ අවධානයට ලක් වීම ආරම්භ විය. අනෙක් අතට තම කායභී පද්ධතීන් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳව විස්තරාත්මක දැනුමක් මෙතෙක් කලක් පුස්තකාලයාධිපතින් සතුව නොතිබුණු බව ඔවුනට අවබෝධවීමට ද මෙම හඳුනා

හේතු විය. යාන්ත්‍රිකරණයේ කාර්යක්ෂමතාවය මැන බැලීමට ප්‍රථමයෙන් සම්ප්‍රදායික ක්‍රමයන් විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණයට භාජනය කළ යුතු ය. ක්‍රමයන්ගේ වර්ධනයට මෙම කායභී ප්‍රමාණවත් වන අතර, බොහෝ විට අවසාන විශ්ලේෂණයේදී සම්ප්‍රදායික ක්‍රමයන්හිම එල්බීම සුදුසු බව පෙනී යාමට ඉඩ ඇත.

කායභී මණ්ඩලය 6 දෙනෙකුගෙන් හෝ ඊට අඩු සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත කුඩා කාර්මික පුස්තකාලයක කාර්යයන් ප්‍රමාණය යාන්ත්‍රික හෝ විද්‍යාත්මක ක්‍රම භාවිතයට ගැනීම අවශ්‍ය වන තරම් විශාල නොවේ. අදාළ සංවිධානය සතුව මධ්‍ය පරිගණක යන්ත්‍රයක් හෝ සිදුරු පත්‍රිකා තෝරන යන්ත්‍ර වැනි දත්ත විශ්ලේෂණ උපකරණ තිබේ නම් ඇතැම් කාර්යයන් සඳහාම එම උපකරණ ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි වේ. සම්ප්‍රදායික ක්‍රියා පද්ධතීන් යාන්ත්‍රිකරණය කිරීමට පෙර ඒවා පිළිබඳ මනා ක්‍රම විශ්ලේෂණයක් කිරීම තා වැදගත් ය. කොබ්ලන් විසින් සඳහන් කොට ඇති පරිදි මෙමගින් පවත්නා ක්‍රමයේ උෞතනා හෙළිවනු ඇත.

8. ප්‍රවෘත්ති සේවා කායභීයන්:-

මෙම කාර්යයන්වල පදනම් විය යුතු ආකල්පයන් පිළිබඳ මූලික සාකච්ඡා කර ඇත. පසුගිය වර්ෂ 10 තුළ කැලීෆෝනියාවේ අවදි සේවාව පිළිබඳ උනන්දුවේ වර්ධනයක් හැර කුඩා පුස්තකාලවල මෙම කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ ක්‍රමයන්ගේ සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවී නොමැත. මේ සම්බන්ධයෙන් රෙඩ්ලන්ඩ් විසින් ලියා ඇති ලිපියේ ඇතුළත් කරුණු තවමත් වැදගත් සාමෘතියක් පහත දැක්වෙන කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ එම ලිපියේ ඇතුළත් කරුණුවලට අතිරේකයක් වශයෙනි.

8. 1 පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකා සහ කාලීන අවදි සේවා:-

ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකා එකකට වැඩි ගණනක් නිකුත් කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් සමත් වන්නේ කුඩා පුස්තකාල කිහිපයක් පමණි. මෙබඳු ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකාවන් එහි පාඨකයින්ගෙන් අවම වශයෙන් 20% ක් වත් උනන්දුවක් දක්වන තොරතුරු වලින් සමන්විත විය යුතු වේ. මේ සඳහා වාර සඟරා ලිපි මෙන්ම, පුස්තකාලයට අලුතින් ලැබෙන වෙනත් ද්‍රව්‍යවල එකතුවක් මැනවින් තෝරා ගැනීම අවශ්‍ය වනු ඇත. මුද්‍රණය හා සැලසුම් අර්ථන පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකාව සිත් ඇදගන්නා

සුදු එකක් විය යුතු ය. කලින් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකා නාමය (හැකි යාවක් තිබේ නම් වර්ණයෙන්) මුද්‍රණය කරවා ගත් මුල් පිටුවක් සහිතව ඕෆ්සෙට් මුද්‍රණයෙන් මෙම පත්‍රිකාව මුද්‍රණය කර වන්නේ නම් සාමාන්‍ය රෝගියෝ පිටපත් වලට වඩා සුදුසු ය. ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකාවේ අවසන් පිටුවේ ග්‍රන්ථ තොරතුරුවල අංක සහිත පටුනක් යෙදීමත්, අවශ්‍ය ප්‍රකාශන පුස්තකාලයෙන් ඇණවුම් කිරීම සඳහා ආකෘතියක් මුද්‍රණය කිරීමත් මැනවි. එවිට කියවීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල අංක, තමාගේ නම, දෙපාර්තමේන්තුවේ නම ආදිය පුරවා එම ආකෘති පත්‍ර පුස්තකාලයට එවීමට පාදකයින්ට හැකි වේ. මෙම ඉල්ලුම් පත සඳහා නොපමාවම ප්‍රකාශන සැපයීම ඉතා වැදගත් ය. කුඩා ලිපි ආදියේ ඡායා පිටපත් සැපයීමට හැකියාවක් තිබෙනම් එසේ කළ යුතු ය. කෘතීන් තේරීමේ තත්වය නඟා සිටුවීමට නම් එක්තරා දුරකට හෝ එම ඉල්ලීම පිළිබඳ විශ්ලේෂණාත්මක තොරතුරු ලබා ගත යුතු ය. ග්‍රන්ථ විස්තර අනු පිළිවෙළ කිරීම සඳහා විෂය ශීර්ෂ ලැයිස්තුවක් යොදා ගැනීම මෙහි දී ප්‍රයෝජනවත් වන අතර, එය පාදකයින්ට ද පහසුවක් වනු ඇත. පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති පත්‍රිකා විනාඩි 10 කින් පමණ කියවා නිම කළ හැකි ප්‍රමාණයෙන් කුඩා ඒවා විය යුතු වේ.

විශේෂ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය හෝ ඒවා පිළිබඳ තොරතුරු එම ද්‍රව්‍ය සංසරණය කිරීම මගින්, අනිත් ලියු කෙටි සටහන් හෝ දුරකථනය මගින් සැපයිය හැකි ය. මේ සියලුම ක්‍රමයන්ගේ පැහැදිලිව පෙනෙන දුර්වලතාවයක් ඇත. “තෝරාගත් තොරතුරු සැපයීමේ සේවාව” (S.D.I.) යනු ප්‍රකාශන පිළිබඳ තොරතුරු සාමාන්‍යයෙන් සාර සංග්‍රහ ද සහිතව සකස් කොට අනු පිටපත් මුද්‍රණය කොට අදාලවේ යැයි හැඟෙන ඕනෑම පාදක සංඛ්‍යාවක් ද වෙන එකවරම යැවීම ය. මෙම පිටපත්වලට ඉල්ලුම් ආකෘතියක් ද මුද්‍රණය කර තිබූ විට පාදකයින්ට එම ප්‍රකාශනය ඉල්ලීම සඳහා එම ආකෘතිය උපයෝගී කර ගත හැක. මෙම සේවාව ආරම්භ කිරීමට පෙර පාදකයින් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම මගින් සැලසුමක් සකස් කරනු ලැබේ. මේවා පුද්ගලයින් විසින් හෝ පරිගණක යන්ත්‍ර යොදා ගැනීමෙන් සැපයීම කළ හැකි ය. පුද්ගලයෙකු විසින් කරන්නේ නම් එම කායඤ්චික වඩා හොඳින් කරන අතර පරිගණක යන්ත්‍ර යොදා ගත හොත් කායඤ්චික ඉක්මන් ය. මෙම කායඤ්චික දී ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම ඉතා වැදගත් කරුණකි. තමන්ගේ විෂය ක්ෂේත්‍රයට කෙලින්ම සම්බන්ධවන ද්‍රව්‍යයන් පවා පාදකයාට ප්‍රයෝජනවත් නොවීමට හේතු සංඛ්‍යාවක්ම ඇත. ඒවා නම්:- නොගැඹුරු මට්ටමින් රචිත එකක්වීම, නව අදහස් ඇතුළත් නොවීම, තමන් නොදන්නා භාෂාවකින් ලියා තිබීම හා විත්‍ර ආදී අතිරේක ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් තොරවීම, ඉතා දික් එකක් වීම, දුර්වල අයුරින් රචනා කර තිබීම හෝ පාදකයා විසින් මීට කලින් කියවන ලද්දක් වීම විය හැකි ය. අදාල ලිපි අත්හැරීමේ අනුපාතය ඉතා අධික නොවේ නම් මෙම ක්‍රමය ජනප්‍රිය වනු ඇත. සාමාන්‍ය පාදකයින් සඳහා 25% ක් පවා ඉතා වැඩි අනුපාතයක් වන අතර, තාක්ෂණික දෙරටු පල්ලන් සඳහා මෙම අනුපාතය 75 - 80% අතර වීම මැනවි.

8. 2 පරිවර්තනය:-

ලිපිවල පරිවර්තන සඳහා පුස්තකාලයාධිපති වෙත ඉල්ලුම් ලැබුන විට ප්‍රථමයෙන්ම කළ යුත්තේ එම ලිපිය කලින් පරි

වර්තනය කර ඇති එකක් දැයි පරීක්ෂා කිරීම ය. ඇතැම් වාර සහරාවල (විශේෂයෙන්ම රුසියන්) සම්පූර්ණ පරිවර්තන පළ කරනු ලැබේ. පරිවර්තන එක් රැස් කරන විශාල පුස්තකාල ඇති අතර ඇතැම් රටවල අප්‍රකාශිත පරිවර්තනවල සුවිත් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ. විලාක් හා ගීව මේවා අතරින් ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී. කලින් කරන ලද පරිවර්තනයක් ලබාගත නොහැකි විට අදාල ලිපිය පරිවර්තනය කිරීමට තරම් වටිනා එකක් ද යන්න නිශ්චය කළයුතු වේ. ලිපිය අවශ්‍ය පාදකයා භාෂාව දන්නා අයෙකු හා එක්ව ලිපිය පරීක්ෂා කළ විට බොහෝ විට එම ලිපියේ එතරම් වැදගත් දෙයක් අන්තර්ගත නොවන බව හෝ එම ලිපියේ එක් කොටසක් පමණක් පරිවර්තනය කර ගැනීම ප්‍රමාණවත් බව හෝ පෙනී යාමට ඉඩ ඇත. පරිවර්තනය පිටස්තර පරිවර්තකයෙකු ලවා කරවා ගන්නේ නම් පරිවර්තකයා අදාල ලිපිය රචිත භාෂාව මෙන්ම, එම විෂය පිළිබඳව ද අවබෝධයක් ඇති අයෙකු වීම ඉතා අවශ්‍යය. එසේ නොවුවහොත් බරපතල වැරදි සිදුවීමට ඉඩ ඇති හෙයිනි. බොහෝ දියුණු රටවල සුදුසුකම් ලත් තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ පරිවර්තකයින්ගේ ලැයිස්තු හෝ නාමාවලි ඇත. යම් පරිවර්තන කෘතියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට, බෙදා හැරීමට හෝ ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට අදහස් කරන්නේ නම් එය කිසි විටෙකත් පරිවර්තක භාෂාව මච්චි බස නොවන අයෙකු ලවා කරවා නොගත යුතු ය.

8. 3 ග්‍රන්ථ නාමාවලි හා කියවීම් ලැයිස්තු සම්පාදනය

ඇතැම් පුස්තකාල පාදක ඉල්ලීම් අනුව මෙම ලැයිස්තු සම්පාදනය කරති. මෙසේ සම්පාදනය කරනු ලබන ග්‍රන්ථ නාමාවලි බොහෝ විට පසෙකට දමා අමතක කර දමනු ලැබේ. එසේ නැතහොත් එය සම්පාදනය සඳහා වැය කරන ලද ශ්‍රමයට සරිලන ප්‍රමාණයට ප්‍රයෝජන නොගැනේ. එහෙයින් ග්‍රන්ථ නාමාවලියක් සැකසීම සඳහා ඉල්ලුමක් ලැබුන විට ග්‍රන්ථ නාමාවලියක් අවශ්‍ය ඇයි ද? ඉන් ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන ප්‍රයෝජන මොනවා ද? කෙතරම් ලේඛන ප්‍රමාණයක් පිළිබඳ තොරතුරු අවශ්‍ය ද? යන තොරතුරු උපයයගීලී අන්දමින් පාදකයාගෙන් විමසිය යුතු ය. තවද, ඔහුට තොරතුරු අවශ්‍ය නියත විෂය කුමක් ද? යන්න පිළිබඳව ද දැනගත යුතු ය. එම ප්‍රශ්නවලට පාදකයාගෙන් ලැබෙන පිළිතුරු අපැහැදිලි වේ නම් හෝ පුළුල් විෂයයන් අලලා ලියැවුනු සියළුම පොත්වල විස්තර ඇතුළත් නාමාවලියක් ඔහු ඉල්ලන්නේ නම් ග්‍රන්ථ නාමාවලි සම්පාදන කායඤ්චික විශේෂ ප්‍රවීනත්වයක් අවශ්‍ය කායඤ්චික යක් බවත්, ඊට අධික ශ්‍රමයක් හා කාලයක් වැයවන බවත් පෙන්වා දී එම ඉල්ලීම උපයයගීලීව ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු වේ.

පර්යේෂකයින් තමන්ගේ සාහිත්‍ය ගවේෂණ කටයුතු තමන් විසින්ම කර ගැනීමෙහි සැලකිය යුතු වාසිදායක බවක් ඇත. එහෙත් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයේදී මෙම කායඤ්චික සඳහා ඔවුන්ට ප්‍රමාණවත් තරම් කාලය වෙන් කළ නොහැකි ය. තව ද, බොහෝ දෙනෙක් සාහිත්‍ය ගවේෂණයක් ආරම්භ කළ යුත්තේ කොතනින් ද යන්න නොදනිති. පුස්තකාලයාධිපතිවරයා මෙහිදී සිය නිගමනයක් උපයෝගී කර ගෙන තෝරා ගත් පුස්තක

කාල ද්‍රව්‍ය කියවීම සඳහා පාඨකයාට දිය යුතු අතර, තවදුරටත් තොරතුරු සපයා ගත හැක්කේ කෙසේ දැයි ඔහුට පෙන්වා දිය යුතු ය.

9. අනාගතය:-

“හොඳ පුස්තකාලයක් හැමවිටම වැඩෙමින් පවතී. එහි වර්ධනය වැලැක්විය හැක්කේ එය නරක පුස්තකාලයක් බවට පත් කිරීමෙන් පමණකි”. යයි ශ්‍රේෂ්ඨ පුස්තකාලාධිපති වරයෙකු වූ ඇල්. ආර්. මැනෝල්ඩ්ස් වරක් පැවසී ය. පුස්තකාලයේ වර්ධනය මර්දනය කිරීමේ සෑම ක්‍රමයක්ම මගින් කෙරෙන්නේ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ පහසුකම් අඩුවීමත්, පුස්තකාලයෙන් සැපයෙන සේවාව වඩාත් නරක තත්වයට පත්වීමත් පමණකි. එහෙත් අප ජීවත් වන්නේ සර්ව සම්පූර්ණ වූ ලෝකයක නොවේ. විශාල පුස්තකාල නඩත්තු කළ හැක්කේ ධනවත් රටවල් හා සංවිධානවලට පමණකි. මේ තත්වය මත අප විසින් කළ යුත්තේ කුමක් ද?

ප්‍රථමයෙන් අප සතුව ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය තොගය කුමක්ද යන්න හා ඒවායින් ලබා ගත හැකි ප්‍රයෝජන මොනවාද යන්න අප විසින් දැන ගත යුතු ය. බැහැරදීම වාර්තා පරීක්ෂා කිරීමෙන් හා විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් මෙය කළ හැකි ය. යල් පැන ගිය හා අඩුවෙන් පාවිච්චි වන ද්‍රව්‍ය පුස්තකාල තොගයෙන් ඉවත් කොට අත්හදා බැලීමක් වශයෙන් තාවකාලිකව වෙනම ගබඩා කර තැබිය හැක. මෙම ගබඩාව “අතුරු ගබඩාව” යයි හඳුන්වමු. එසේ කරන ලද ඉවත් කිරීම් වලට විරෝධයක් පැන නැඟුන හොත් එවිට ඒවා යලි ආපසු පුස්තකාල තොගයට එකතු කළ හැකි ය. ඓතිහාසික එකතුන් හැර අතුරු ගබඩාවේ ඇති ද්‍රව්‍ය වර්ෂ 5 - 10 ක කාලයක් තුළ කලාතුරකින් පමණක් පාවිච්චියට ගැනෙන ඒවා වේ නම් ඒවා පුස්තකාල ගබඩාවට හෝ ජාතික හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයට භාරදිය හැකි ය. මෙසේ කිරීමෙන් එම ඉවත් කිරීම් පාඨකයින්ට තදින් දැනීම වලක්වා ගත හැකි ය. විශාල නගරවල පිහිටි පුස්තකාලවලට මෙම ක්‍රමයට බැහැර කිරීම් ඉක්මනින් කළ හැක. ඊට හේතුව නම්

පැරණි ද්‍රව්‍ය ණයට ලබා ගැනීම සඳහා අසල්වැසි පුස්තකාල රැසක්ම තිබීමයි.

පුස්තකාලාධිපතිවරයා විසින් දෙවනුව පුස්තකාලය මනාව සංවිධානය කිරීමෙනුත්, අතුරු ගබඩාවල ඉඩ කඩ ජංගම රාක්ක ආදිය මගින් පිරීමට හා ගැනීමෙනුත් තමා සතු ඉඩ කඩ වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගත යුතු වේ.

තුන්වැනි ක්‍රමය නම් සාමූහික අත්කර ගැනීම් හා බැහැර කිරීම් උපයෝගී කර ගැනීමයි. මෙම ක්‍රමය මගින් එකම හෝ සමාන්තර විෂය ක්ෂේත්‍රයන් තුළ කටයුතු කරන පුස්තකාල රාශියක් එක්ව කලාතුරකින් ප්‍රයෝජනයට ගැනෙන ග්‍රන්ථ වලින් පිටපත් එකක් හෝ දෙකක් සාමූහික ප්‍රයෝජනය සඳහා තොගයේ තබා ගැනීමට එකඟතාවයකට පැමිණේ. පණිවුඩ හුවමාරුව ඉතා දියුණු තත්වයක පවතින මෙකල දුරකථන මගින් අවශ්‍ය පොතකින් තොරතුරු මිනිත්තු ගණනක් තුළ එක් පුස්තකාලයකින් තවත් පුස්තකාලයකට ලබා ගත හැකි අතර, දිනක් හෝ දෙකක් තුළ පොත තැපැල් මගින් ලබා ගැනීමට ද හැකි වේ.

හතරවැනි ක්‍රමය නම් අප විසින් කල්තබා සැලසුම් සම්පාදනය කළ යුතු ය. වැඩිපුර ඉඩ කඩ ආදිය සඳහා උපකරණ ඉල්ලීම් බොහෝ විට සාර්ථක වන්නේ අප සතු සම්පත් වලින් දැනට ඉටු කර හැකි උපරිම සේවාව අප විසින් ඉටුකර ඇති බව පෙන්වා දීමට හැකි නම් පමණකි. හැකිතාක් දුරට අනාගතයේ ඇතිවන තනතුරු සඳහාත්, අප විශ්‍රාම යනවිට අපගේ කායඝ්භාරයන් විශ්වාසයකින් යුතුව භාරදීම සඳහාත්, නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමට ද අප විසින් සැලසුම් කළ යුතු වේ.

පුස්තකාලය වනාහී මව් සංවිධානයේ අභිමතාර්ථයන් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ඊට සහාය දෙන සේවා දෙපාර්තමේන්තු වෙති. මෙම කායඝ්භ කොතරම් හොඳින් කරන්නේ ද යන්න රඳා පවතින්නේ එය සතු පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය තොගයේ හා කායඝ්භ මණ්ඩලයේ තත්වය මත ය.

පුස්තකාල සංවර්ධන සේවා

දිවයිනේ මධ්‍යම හා කුඩා ප්‍රමාණයේ පුස්තකාල සංවර්ධනය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය වැඩ පිළිවෙළ ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කර ගෙන එයි. ඉන් එකක් වන පොත්පත් ආධාර දීමේ සේවාව යටතේ පසුගිය මාස 6 තුළ පහත සඳහන් ප්‍රදානයන් කර ඇත.

පුස්තකාල වර්ගය	සංඛ්‍යාව	පොත් ගණන	වටිනාකම
පාසැල් පුස්තකාල	21	3401	රු. 36,919.55
මහජන පුස්තකාල	09	984	රු. 10,954.20
වෙනත් පුස්තකාල	41	4158	රු. 60,433.76
එකතුව	71	8543	රු. 1,07,607.15

කඩදැසියයි පරමාණුවයි

නූතන ලෝකයේ කඩදැසියට ද වැදගත් ස්ථානයක් හිමි වී ඇත්තේ බහු විධ කායඝීයන් සඳහා එය උපයෝගී කර ගන්නා හෙයිනි. ලේඛන කටයුතුවලට පමණක් නොව අන්තර්ජාල අප්‍රමාණ වූ සඟරා, පොත්, පුවත් පත් මුද්‍රණයටද අත්‍යවශ්‍ය වන කඩදැසි විවිධ වර්ණයෙන් විවිධ ප්‍රමාණයෙන් නොයෙක් රටවල නිෂ්පාදනය වන්නේ ය. අතින් කඩදැසි නිපද වූ මුල් යුගයේ සිට නූතන යුගයේ මහා පරිමාණ යන්ත්‍ර උපකරණ යොදවා කරන නිෂ්පාදනය තෙක් ගෙවී ගිය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය විමර්ශනය කරන විට එහි දියුණුව සිදු වූ ආකාරය කෙතෙකුට අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක ශක්ති අධිකාරියේ සභාපති

ආචාර්ය ග්‍රැන්විල් ධර්මවර්ධන මහතා

ලොව බොහෝ රටවල කඩදැසි නිෂ්පාදනය අද ඉතා උසස් තත්ත්වයක පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ ද කඩදැසි නිපදවීම ආරම්භ වී වසර ගණනාවක් ගත වී ඇතද තවම අපට ඒ ක්ෂේත්‍රයේ ස්වයං-පෝෂිත භාවය ළංකර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. කඩදැසි කර්මාන්ත ශාලාවල නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අපේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් වන්නේ නොවේ. වෙනත් රටවල දැනට පරමාණු ශක්තිය ද කඩදැසි නිෂ්පාදන කායඝීයන් සඳහා යොදවා ගෙන ඇති හෙයින් කඩදැසි කර්මාන්තය බෙහෙවින් දියුණු තත්ත්වයකට පත්ව ඇත්තේ ය. නුදුරු අනාගතයේ දී අප රටේද කඩදැසි නිෂ්පාදන කායඝීය සඳහා පරමාණු ශක්තිය උපයෝගී කර ගැනීමේ අවස්ථාවක් උදාවන ලකුණු දැන් පහළ වී ඇත.

පරමාණුම ගැන කියන විට හෝ මතක් කරන විට හෝ අපගේ සිතට නිතැතින්ම නැගී එන්නේ දෙවැනි ලෝක මහා සංග්‍රාමයේ දී පරමාණු බෝම්බයෙන් ලෝකයට සිද්ධ වූ මහ

විනාශයයි. ඒ යුද්ධයේ දී ජපානයට හෙළන ලද පරමාණු බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් හිරෝෂිමා, නාගසාකි ආදී නගරවලට මෙන්ම ලක්ෂ ගණන් මිනිස් ජීවිතවලට වූ හානිය පිළිබඳව ප්‍රවෘත්ති මාර්ගයෙන්, ඡායාරූප මගින් හා චිත්‍රපට මගින් ද බොහෝ දෙනා දැන සිටීම මෙයට හේතුවයි. පරමාණුව මිනිස් ජීවිතවලට හෝ මුළු මහත් භූමිකලයටම විනාශය ගෙන දෙන්නා වූ අති බීරිසුණු නිෂ්පාදනයක් ලෙස අපේ සිත් සතන් තුළ තහවුරු වී පැවතීම.

ඕනෑම යහපත් සොයා ගැනීමකින් ඉතා අයහපත් ප්‍රතිඵල සලසා ගැනීමට ද මිනිසා සමත් වීම නිසා මේ තත්ත්වය උද වී තිබේ. පරමාණු ශක්තිය ද එවැනි නිෂ්පාදනයකි. පරමාණු වෙන් සිදු වූ මහා විනාශයට ඒ පිළිබඳ අපේ මුල්ම අත්දැකීම් වීම නිසා අපි එහි නම ඇසූ පමණෙකින් නුදු සසල වන, භීතියට පත්වන තත්ත්වයක සිටිමු. එහෙත් පරමාණු ශක්තිය මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ විනාශය පිණිස නොව මනුෂ්‍යයාගේ යහපත හා අභිවෘද්ධිය පිණිස යෙදවීමෙන් දියුණුවේ මුදුන් පෙත්තටම නැගිය හැකි බව ද අද මිනිසා ප්‍රත්‍යක්ෂ කර ගෙන සිටී.

පරමාණු බල ශක්තිය මිනිස් ජීවිතයේ සෑම අංශයකටම බලපාන විශේෂ කාර්මික ශිල්පයකි. මනුෂ්‍ය ජීවිතය වඩාත් සැප වත් කර ගැනීම සඳහා පරමාණුව උපයෝගී කර ගත හැකි බව විද්‍යාඥයන් සොයා ගෙන ඇත. එපමණක් නොව අද බොහෝ රටවල එය විවිධ සංවර්ධන කායඝීයන් සඳහා යොදා ගෙන ද ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ද, මිනිස් ජීවිත වඩාත් යහපත් තත්ත්වයකට පත් කර ගැනීමේ අරමුණින් ද, විවිධ සංවර්ධන කායඝීයන්ගෙන් වඩාත් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමේ අරමුණින් ද පිහිටුවන ලද පරමාණු ශක්ති අධිකාරිය වසර 15 ක් පමණ මේ කායඝීයේ නිහඬව නියැලී සිටී. මුලදී එය සුළු වශයෙන් සිදු වූව ද, මෑතක සිට-මෙය ඉතා පැහැදිලිව කියතොත් ලාංකික විද්‍යා ඥයෙකු වූ ආචාර්ය ග්‍රැන්විල් ධර්මවර්ධන මහතා එහි සභාපති ධුරයට පත්වීමෙන් පසු මේ කායඝීයන් විවිධ අංශ කරා පැතිරී ගොස් පරමාණු ශක්ති කායඝී ක්ෂේත්‍රය දැන් පුළුල් වී තිබේ. ආචාර්ය ග්‍රැන්විල් ධර්මවර්ධන මහතා පරමාණු විද්‍යාව පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින විශේෂඥ වූත්, පරම බලධාරී වූත් විද්‍යාඥයා වන්නේ ය.

මෙයට වසර 15 කට පමණ පෙර පරමාණු බල අධිකාරිය පිහිටුවන ලද කාලයේ පරමාණු ශිල්ප ක්‍රම ප්‍රයෝජනයට ගත් ආයතන මෙරට තිබුණේ 6 ක් පමණකි. මෙයට අවුරුදු 6 කට පෙර ඒ ගණන 18 ක් විය. අද එබඳු ආයතන 45 ක් පරමාණු ශිල්ප විද්‍යාව ප්‍රයෝජනයට ගනී. නුදුරු අනාගතයේ දී පරමාණු ශක්තිය යොදා ගන්නා මෙරට අලුත්ම ක්ෂේත්‍රය වනුයේ කඩදැසි කර්මාන්තයයි. ශ්‍රී ලංකාවේ කඩදැසි කර්මාන්ත ශාලාවල ද නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා පරමාණු ශක්තිය යොදා ගත් කල ඉන්

ඉතා සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි බව ආචාර්ය ධර්මවර්ධන 'මහතා පවසයි.

කඩදැසි නිෂ්පාදනයේ දී අවස්ථාවල් කීපයකදීම පරමාණු ශක්තිය ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි වෙයි. එය පියවර තුනකදී (03) සිදු කර ගත හැකි බව ධර්මවර්ධන මහතාගේ අදහසයි. මේ පිළිබඳව අපි ආචාර්ය ග්‍රැන්ට්ස් ධර්මවර්ධන මහතාගෙන් විස්තර විමසූ අවස්ථාවේ දී පැහැදිලි කළ කරුණු එලෙසින්ම ඉදිරිපත් කරමු.

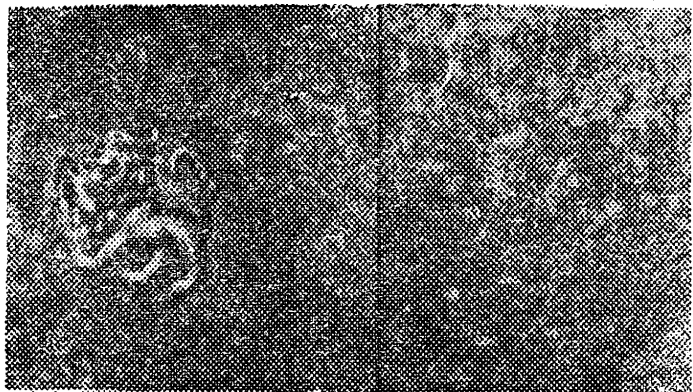
කඩදැසි නිෂ්පාදනයේ දී, පරමාණු ශක්තිය යොදා ගන්නා මුල් පියවර වන්නේ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය මූලික මිශ්‍රණය (පල්ජ) සාදා ගන්නා අවස්ථාවයි. මිශ්‍රණය සාදා ගැනීම සඳහා විශාල ටැංකිවලට අමු ද්‍රව්‍ය බහා ලන විට ඒ දමන අමු ද්‍රව්‍ය කොපමණ ප්‍රමාණයක් ද යන්න මැන ගැනීමට පරමාණු ශක්ති උපකරණ යොදා ගත හැකි ය. දැනට මෙය සිදු වන්නේ පිදුරු ආදී අමුද්‍රව්‍ය

තෙතමනය මැනවින් අඩු ද වැඩි ද යනු දැනගත් විට, අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට එය පාලනය කිරීම මේ පරමාණු උපකරණ යන්ත්‍ර මගින් සිදු කැරේ.

දැනට මේ තෙතමනය මනින්නේ මිශ්‍රණයේ (පල්ජ) නියැදි (සාම්පල්), කොටසක් ගෙන කිරා වෙලා යළි කිරා බැලීමෙනි. ඒ කාලය ඇතුළත නිෂ්පාදනය නවත්වන්නට සිදු වෙයි. මෙයට සැහෙන කාලයක් ගත වෙයි. එය එසේම දිගු කාලීන ක්‍රියාවලියකි. ඒ නිසා පරමාණු ශක්ති ක්‍රියා මගින් එය කිරීම කෙතරම් පහසු, කාලය ඉතිරිවන, නිෂ්පාදනයට බාධා නොවන කායඝීයක් දැයි පැහැදිලි වෙයි.

විවිධ කායඝීයන් සඳහා විවිධ තත්ත්වයේ කඩදැසි සාදා ගනු ලැබේ. සමහර කඩදැසි දුර්වර්ණ උනා පැහැයෙන් යුක්ත ය. ඒවා සුදු කර ගන්නේ විරාජනය කිරීමෙනි. එසේම කඩදැසියේ නිමහම් කිරීම අනුව එය මැදපු තත්ත්වයෙන් ද නිපදවා ගත හැකි ය.

පරමාණු බලය යොදා පරීක්ෂාකර බැලීමෙන් පසු හඳුනා ගත් ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටුවක්

එකින් එක ගෙන කිරා මැන බැලීමෙනි. මේ සඳහා මහත් ශ්‍රමයක් මෙන්ම කාලයක් ද වැය වෙයි. පරමාණු බල උපකරණ යොදා ගන්නා කල ඒ උපකරණ ටැංකියට මදක් මැතින් සවි කැරෙයි. බහාලන අමු ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය වෙන වෙනම උපකරණයෙහි සටහන් වෙයි. ද්‍රව්‍ය බහාලන ක්‍රියාවලියට ද කිසි ලෙසකින් බාධාවක් ඇති නොවන නිසා කාලය ද ඉතිරි වෙයි.

පරමාණු ශක්තිය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ඊළඟ අවස්ථාව එළැඹෙන්නේ අමු ද්‍රව්‍යවලින් මිශ්‍රණය (පල්ජ) සාදා ගත් පසු යි. මේ අමු ද්‍රව්‍ය වතුර සහ "සෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්" දමා කලවම් කර විශ්ලේෂණයට හරිනු ලැබේ. එසේ සාදා ගත් මිශ්‍රණයේ තෙතමනය නියමිත ප්‍රමාණයට තිබිය යුතු යි. නියම ලෙස කඩදැසි නිෂ්පාදනය වන්නේ නියම ප්‍රමාණයට තෙතමනය තිබුණ විට ය. ඒ නිසා නියම තෙතමනය නිගමනය කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වෙයි. පල්ජ (මිශ්‍රණය) නියමිත පටිය දිගේ නිෂ්පාදන යන්ත්‍රය වෙත ගමන් කරද්දී ම මිශ්‍රණයේ තෙතමනය මැන ගැනීම පරමාණු බල උපකරණයෙන් කළ හැකි ය. පටිය උඩින් හා යටින් මෙ උපකරණ සවිකර ඇති අතර, පල්ජ මිශ්‍රණයෙහි ඇති ජල ප්‍රමාණය එහි සටහන් වෙයි. දැනට කෙරෙන අන්දමට තෙතමනය මැනීමට නම් මිශ්‍රණය ගෙන පරීක්ෂා කර බලා කළ යුතුව ඇත. පරමාණු උපකරණයෙන් එය කෙරෙන්නේ මිශ්‍රණය ගමන් කරමින් තිබිය දීම හෙයින්, කඩදැසි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට කිසිම බාධාවක් වන්නේ නැත.

නිෂ්පාදනය වන කඩදැසියේ ගතකම අනුව ද කඩදැසියේ තත්ත්වය නිගමනය වෙයි. කඩදැසියේ ගතකම පාලනය කිරීම ද පරමාණු කිරණ උපකාරයෙන් කෙරෙන තවත් ක්‍රියාවකි. මේ සඳහා භාවිතා කරනුයේ බීටා කිරණ ප්‍රභවයකි. (Beta Radiation Source) කඩදැසිය නිෂ්පාදන වී යන්ත්‍රයෙන් බැහැරට එන අවස්ථාවේ කඩදැසියේ යට පැත්තෙන් බීටා කිරණ ප්‍රභවය ද, උඩ පැත්තෙන් බීටා කිරණ මනින මානක පද්ධතියක් ද උපයෝගී කර ගෙන ගතකම පාලනය කළ හැකි ය. කඩදැසියේ ගතකම වැඩි වුවහොත් මානක යන්ත්‍රයට ලැබෙන බීටා කිරණ ප්‍රමාණය අඩු වෙයි. ගතකම අඩු වුවහොත් බීටා කිරණ ප්‍රමාණය වැඩි වෙයි. මේ මානක වලින් නිකුත් වන විදුලි සංඥා මාර්ගයෙන් ස්වයංක්‍රීය ලෙසට යන්ත්‍රයෙන් පිට වන කඩදැසියේ ගතකම උසස් තත්ත්වයකින් පාලනය කර ගැනීමට හැකි වෙයි.

විවිධ කායඝීයන් සඳහා නිපදවන කඩදැසි විවිධාකාර ස්වරූපයක් ද ගනී. උදාහරණයක් දක්වනොත් වෙක්පත් ආදිය සඳහා භාවිතා කරන කඩදැසිවල ජල සලකුණු හා වෙනත් සලකුණු යොදනු ලැබේ. මුදල් නෝට්ටු සඳහා භාවිතා කරන කඩදැසිවල මෙයට අමතරව ලෝහ පතුරු ද අන්තර්ගත කර ඇත. මේවායේ ගතකම ද විවිධ ය. එසේම එක් එක් කඩදැසිය සඳහා ආවේණික වූ 'පල්ජ' විහිදී ඇති රටාවක් ඇත. මේ සියල්ලම බීටා කිරණ ලේඛන මාර්ගයෙන් හඳුනා ගත හැකි ය.

පැරණි පොතක හෝ ලේඛනයක පිටුවක් හෝ කොටසක් වෙනුවට වෙනත් කඩදැසි ආදේශ කොට ඇත්නම් බීටා ලේඛන මාර්ගයෙන් පල්ලි රටාව විමසුමට ලක් කොට ඒ වංචාව සොයා ගත හැකි ය. ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු හඳුනා ගැනීම ද ව්‍යාජ චෙක්පත් හඳුනා ගැනීම ද, ඉලක්කම් වෙනස් කිරීම් ආදිය හසු කර ගැනීම ද බීටා කිරණ ලේඛනයෙන් කළ හැකි ය. දැනට මෙබඳු කටයුතු ශ්‍රී ලංකාවේ ද ක්‍රියාත්මක වෙයි. එය සිදු කෙරෙන්නේ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාල භූමියේ පිහිටි විකිරණශීලී සමස්තානික මධ්‍යස්ථානයේ දීය. මේ පිළිබඳ කටයුතු කරන විද්‍යාඥයා ආචායනී ග්‍රැන්විල් ධර්මවර්ධන මහතා ය. මේ කායනීයත් තව දුරට පුළුල් කිරීමට ඒ මහතා බලාපොරොත්තු වෙයි.

බීටා කිරණ ලේඛන මාර්ගයෙන් පරමාණු බල අධිකාරිය විසින් කර ගෙන යන මේ ක්‍රියාවන් නිසා ව්‍යාජ මුදල් නෝට්ටු මුද්‍රණය, චෙක්පත් වංචා ආදිය මැඩ පැවැත්වීමට පිටු බල ලැබේ. මේ පරමාණු ක්‍රමය උපයෝගී කර ගැනීමෙන් ආරම්භයේදීම චෙක්පත්, මුදල් නෝට්ටු වංචා කීපයක් හෙළි දරවූ කර දීමට ආචායනී ධර්මවර්ධන මහතා සමත්ව සිටී. පරමාණු ශක්තිය උපයෝගී කර ගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ කඩදැසි කර්මාන්තය දියුණු කිරීම සඳහා පරමාණු ශක්ති අධිකාරිය මගින් ඉංජිනේරුවන් කිහිප දෙනෙකුම දැනට පුහුණු කර ඇත. මොවුන් පුහුණුව ලැබුවේ තායිලන්තයේ "සයම් ජෙපර් ක්‍රාපට් කොමපැනියේ" හා ජපානයේ කඩදැසි කර්මාන්ත ශාලාවල ය. මේ ක්‍රම ශ්‍රී ලංකාවේ කිසිම කඩදැසි කර්මාන්ත ශාලාවක තවම ක්‍රියාත්මක නොවේ. නුදුරු අනාගතයේදීම මේ පරමාණු ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු සැලසීම අ චායනීග්‍රැන්විල් ධර්මවර්ධන මහතාගේ අපේක්ෂාව යි. එවිට අපේ රටේ නිෂ්පාදනය කෙරෙන කඩදැසි ද පිටරටින් දැනට ගෙන්වන කඩදැසි මෙන්ම යහපත් අගනා තත්ත්වයකට පත් කර ගැනීමට අපට හැකි වෙයි. නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය වැඩි වී නිෂ්පාදන වියදම අඩු කර ගැනීමට ද එය ප්‍රධාන හේතුවක් විය හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක ශක්ති අධිකාරියේ සභාපති ආචාර්ය ග්‍රැන්විල් ධර්මවර්ධන මහතා සමඟ කළ සාකච්ඡාවකින් සකස් කළේ

සමන් තිලකසිරි

සම්මන්ත්‍රණ සහ පුහුණු පාඨමාලා

1985 වර්ෂයේ මුල් භාගය තුළදී පුස්තකාල අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශය, අධ්‍යාපන සේවා අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් ඉරු පුස්තකාලයාධිපතීන් පුහුණු කරලීමේ කටයුතු සාර්ථකව පවත්වා ගෙන යන ලදී. අදාල කාලසීමාව තුළදී බණ්ඩාරවෙල අධ්‍යාපන දිස්ත්‍රික්කයේ ඉරුවරුන් 150 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පාඨමාලා දෙකක් හාලි ඇල සහ බණ්ඩාරවෙල මධ්‍යස්ථාන දෙකකදී පවත්වනු ලැබී ය. ඉදිරි කාලය තුළදී මහනුවර සහ මාතර දිස්ත්‍රික්කවලද මෙබඳු පාඨමාලා පැවැත්වීමට නියමිත ය.

එසේම පළාත් පාලන අභ්‍යාස හා පර්යේෂණ ආයතනයේ සහයෝගය ඇතිව මහජන පුස්තකාලයාධිපතීන් 50 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පාඨමාලාවක් ද, ප්‍රජාමණ්ඩල පුස්තකාලයාධිපතීන් 40 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පාඨමාලාවක් ද, ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල පුස්තකාලයාධිපතීන් 20 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පාඨමාලාවක්ද පවත්වන ලදී.

ජාතික පුස්තකාලයේ සංරක්ෂණ කටයුතු

ජාතික පුස්තකාලයේ ග්‍රන්ථ සම්භාරය සංරක්ෂණය කර රැක ගැනීම සඳහා විශේෂ වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කර ගෙන යනු ලැබේ. දැනටමත් පොත් බැඳීමේ කටයුතු සඳහා නවීන යන්ත්‍ර වලින් යුත් අංශයක් ඇති කිරීමට මූලික පියවර ගෙන ඇත. කෘතීන් ඇතුළු අනෙකුත් පළිබෝධයන්ගෙන් ග්‍රන්ථ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ධූමායනය කටයුතු කර ගෙන යනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සුභ සාධක සංගමය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සේවක සුභ සාධක සංගමයේ ඉදිරි වර්ෂය සඳහා පහත සඳහන් නිලධාරී මණ්ඩලය එහි වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේදී පසුගියද තෝරා පත් කර ගන්නා ලදී.

- අනුශාසක : එස්. අතුකෝරාල-මහතා
එන්. අමරසිංහ මහතා
- සභාපති : එම්. එස්. යූ. අමරසිරි මහතා
- සමලේකම්වරු : පද්මා රත්නායක මෙනෙවිය
ඩිඩලි තිලකරත්න මහතා
- භාණ්ඩාගාරික : කේ. ඒ. සී. කුමාරපේලි මහතා
- සුභසාධක නිලධාරී : සී. එම්. තිලකරත්න මිය.

ප්‍රවෘත්ති ලිපි

කොළඹ මහජන පුස්තකාලයේ දියමන්ති උලෙළ

කොළඹ මහජන පුස්තකාලයට වසර 60 ක් පිරීම නිමිත්තෙන් අනුස්මරණ උලෙළක් පැවැත්වීමට කොළඹ මහ නගර සභාව කටයුතු සංවිධානය කර ඇත. මේ දියමන්ති උලෙළ අග්‍රාමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වේ. පොත් පුද්ගලයන්, පොත් වෙළෙඳ පොළක් හා උත්සව සභාවක් ද පැවැත්වීමට නියමිතයි. තවද සතියක් පුරා වවර් හෝල් පදනම අනුග්‍රහයෙන් මහජන පුස්තකාලයේ ප්‍රධාන ශාලාවේ දී සංස්කෘතික සන්දර්ශනයක් පැවැත්වෙයි.

කොළඹ මහජන පුස්තකාලයේ දියමන්ති උලෙළ අනුස්මරණ ප්‍රකාශනයක් ද, ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන ඇතුළත් වෘත්තීය ප්‍රකාශනයක්ද නිකුත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ සාකච්ඡාවක්

ආසියානු හා සාගර කලාපීය රටවල ඉහළම පෙළේ විනිසුරු පසුගියද ඕස්ට්‍රේලියාවේ සිඩ්නි නුවරදී රැස්වී බුද්ධිමය දේපල ක්ෂේත්‍රයේ ලා වූ ප්‍රශ්න ගැන සාකච්ඡා කළහ. ඕස්ට්‍රේලියාව, පීජී, ඉන්දියාව, පාකිස්තානය, පිලිපීනය යන රටවල අග්‍ර විනිශ්චයකාරවරුද විනය, මැලේසියාව, පැපුවා, නිව්ගිනියා, සිංගප්පූරුව, ශ්‍රී ලංකාව හා තායිලන්තය යන රටවල ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරුද මෙයට සහභාගි වූහ. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කළ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකාර ආර්. එස්. වනසුන්දර මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳව කරුණු දක්වීය.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සංගමය හා ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ සහභාගිත්වයෙන් 1985.07.20 වන දින "බුද්ධිමය දේපල පනත හා ප්‍රකාශන කර්තෘ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්" මැයෙන් සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වේ.

විවෘත විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්ට පුස්තකාල පහසුකම්

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්ව විද්‍යාලයේ ලියා පදිංචි පාඨමාලා හදාරන කොළඹින් ඇත ප්‍රදේශවල සිසුන් සඳහා ද පුස්තකාල පහසුකම් සැපයීමට ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය කටයුතු කර ඇත. මේ වර්ෂයේ වව්නියාව, මාතර, ගාල්ල, වාචාකවෙරී, මාතලේ චේතනාරාම මහජන පුස්තකාලවල ඒ පහසුකම් සපයා ඇත.

පොත් පිරුළු සේවාව

දැනට මැද කොළඹ, කෝට්ටේ හා කොළොන්නාව යන මැතිවරණ කොට්ඨාශවල පමණක් ක්‍රියාත්මක වන ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ පොත් පිරුළු සේවාව මේ

වර්ෂයේ සිට ගම්පහ අධ්‍යාපන දිස්ත්‍රික්කයට ද ව්‍යාප්ත කර තිබේ.

ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මුද්‍රණ ආධාර අපේක්ෂා වෙන් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අත් පිටපත් අතුරින් අනුමත වූ අත් පිටපත් 42 ක් දැනට මුද්‍රණයේ පවතී. අනුමැතිය සඳහා අත්පිටපත් හා අයදුම්පත් තවමත් ලැබෙමින් පවතී.

පුස්තකාල හා විඥපන විද්‍යා අධ්‍යාපනය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය තැපැල් මාර්ගික පාඨමාලාවේ දෙවන කණ්ඩායම සඳහා අයදුම්කරුවන් බඳවා ගැනීමේ මේ වසරේ සිදු කරනු ඇත. මෙවර රජයේ දෙපාර්තමේන්තු, පාසල් හා මහජන පුස්තකාලයන්හි සේවයේ නියුතු වෘත්තීය අධ්‍යාපනය නොලත් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ට ප්‍රමුඛත්වයක් දෙනු ඇත.

ජන සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයක්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ජන සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයේ සංවිධාන කටයුතු දැන් ආරම්භ කර ඇත. මේ යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සාහිත්‍ය හා ජන සංස්කෘතියට අදාළ පොත පත, සහරා, ලිපි ලේඛන, ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය හා භාණ්ඩ එකරස් කිරීම හා අරුණ කිරීම කර ගෙන යනු ලැබේ. යුනෙස්කෝ ජාතික කෙමිසමේ හා සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ සහභාගිත්වයෙන් අප්‍රකට ජන ගායනා පටිගත කොට ආරක්ෂා කෙරෙන අතර ජන සාහිත්‍ය ලේඛනාරූඪ කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ අත් ලිපි රචනා එකතු කිරීමද කර ගත යනු ලැබේ.

තැපැල් මාර්ගික පාඨ මාලාව

දුරස්ථ ප්‍රදේශවල සේවයේ නියුතු නුපුහුණු පුස්තකාලයාධිපතින් පුහුණු කිරීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කරන ලද පුස්තකාල හා විඥපන විද්‍යා තැපැල් මාර්ගික පාඨමාලාවේ 1984/1985 අධ්‍යයන වර්ෂයේ කටයුතු සාර්ථක අයුරින් නිමාවට පත් විය. පසුගිය මාර්තු මාසයේ පැවති සම්මන්ත්‍රණයකින් පසු පාඨමාලාව සාර්ථක ලෙස හැදෑරූ ශිෂ්‍යයින් උදෙසා අවසාන පරීක්ෂණය පවත්වන ලදී. මෙම අවසාන පරීක්ෂණයට ශිෂ්‍යයින් 32 දෙනෙකු පෙනී සිටි අතර එයින් 25 දෙනෙකු පූර්ණ සාමාර්ථයද 04 දෙනෙකු උන සාමාර්ථයද ලබා ඇත. මෙම උන සාමාර්ථය ලැබූ සහ අසමත් වූ සිසුන් උදෙසා පුනර් පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට නියමිත ය.

මිලහ අධ්‍යයන වර්ෂය සඳහා සිසුන් බඳවා ගැනීමේ මුලික කටයුතු ද දැන් ආරම්භ වී ඇත.

ඉල්ලා 51 සම්මේලනයට සහභාගි වෙයි

අන්තර් ජාතික පුස්තකාල සංගම් සංවිධානයේ 51 වැනි වාර්ෂික මහා සම්මේලනය මෙවර විකාශේ නුවර දී 1985 අගෝස්තු 18 - 24 දිනවල පැවැත්වේ. "පුස්තකාල හා ජගත් විඥාපන ප්‍රතිපාදනය" යන පුළුල් තේමාව යටතේ පැවැත්වෙන මෙවර සම්මේලනයට ශ්‍රී ලංකාව වෙනුවෙන් පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ එන්. අමරසිංහ මහතා සහභාගි වීමට නියමිත ය.

පුස්තකාල සේවා මංඩලයේ නව පත්වීම්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලයට පහත සඳහන් අය අලුතෙන් එක් වූහ.

- පුස්තකාලයාධිපති - එල්. ඩී. ඩී. ඉණසේකර මහතා.
- අයි. ඉණවර්ධන මෙනෙවිය.
- පුස්තකාල සහකාර - කේ. විමලාචාරිය මෙනෙවිය.
- සුනේත්‍රා කාරියවසම් මෙනෙවිය.
- අයි. පී. කේ. කුමාරසිරි මහතා.
- එන්. එස්. ජේ. එදිරිසිංහ මහතා.
- පී. එම්. විජේසුන්දර මෙනෙවිය.

කාර්මික අධ්‍යාපන පුස්තකාලයාධිපතිහු සංගමයක් පිහිටුවා ගනිති

ලසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ කාර්මික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් විසින් නොබෝදා "කාර්මික අධ්‍යාපන පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගේ සංගමය" (TELA) නමින් වෘත්තීය සංවිධානයක් පිහිටුවා ගන්නා ලදී.

පහත සඳහන් අය එහි නිලධාරීන් ලෙස පත් වූහ.

- සභාපති : - ඩී. ඒ. රංගල
- සම්ලේකම්වරු: - ඩී. ජී. එස්. දොඩාවත්ත.
- අයි. පී. ජිනදාස.
- භාණ්ඩාගාරික - ඒ. ඒ. විජේරත්න.

කමිටු සාමාජිකයන් 7 දෙනෙක් ද තෝරා පත් කර ගන්නා ලදහ. මෙම සංගමය වෘත්තීය සංගම් ලියාපදිංචි කිරීමේ ආඥාපනතට අනුව අංක 4952 යටතේ ලියා පදිංචි කර ඇත.

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ජංගම පුස්තකාල සේවයක්

බියගම පොකුරු පාසල් පර්ෂදයට අයත් පුස්තකාල සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කර ඇත. බියගම මධ්‍යම මහා විද්‍යාලයේ මධ්‍ය පුස්තකාලයක් පිහිටුවීම, පර්ෂදයේ අනෙකුත් පුස්තකාල පෝෂණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පොත පත මේ මධ්‍ය පුස්තකාලයෙන් ලබා දීම හා ජංගම පුස්තකාල සේවාවක් මගින් පොත පත ඒ ඒ පුස්තකාලවලට ලබා දීම මේ ව්‍යාපෘතියට අයිති වේ.

ආරක්ෂක හමුදාවට පුස්තකාල සේවයක්

දිවයිනේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල සේවය කරන ආරක්ෂක හමුදාවන්ගේ ප්‍රයෝජනයට පුස්තකාල සේවයක් සඳහා රු. 15000/- වටිනා පොත් කට්ටලයක් මණ්ඩලය මගින් පරිත්‍යාග කරන ලදී. මේ පරිත්‍යාගය ආරක්ෂක හමුදාව වෙනුවෙන් බ්‍රිගේඩියර් එම්. වනසිංහ මහතා විසින් භාර ගන්නා ලදී.

ප්‍රකාශන ව්‍යාපාර පිළිබඳ දත්තයන් රැස් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශන ව්‍යාපාරය පිළිබඳව වර්තමාන තත්ත්වය පරීක්ෂා කර බැලීමක් ඒ පිළිබඳව කිසියම් අනාගත ව්‍යාපෘති වේ නම් ඒවා සකස් කිරීම සඳහාත්, ඒ අංශයේ නියැලී ප්‍රකාශන ආයතන හා පුද්ගලයන්ගෙන් දත්තයන් රැස් කිරීම ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය ආරම්භ කර ඇත. පොත් ප්‍රකාශන ව්‍යාපාරයේ අභිවෘද්ධිය අපේක්ෂා කරන හා මේ ව්‍යාපාරයේ නියැලී සියලු දෙනාගේ ක්‍රියාකාරී සහයෝගය මේ සඳහා දෙන ලෙස මණ්ඩලය ඉල්ලා සිටී.

ලංකා පොත් පුවත්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් පොත් ක්ෂේත්‍රයේ තොරතුරු අලලා ත්‍රෛමාසිකව ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශනයක් නිකුත් කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත. පොත් ලොවට අනුබද්ධිත සියලුම ක්ෂේත්‍රයන්හි තොරතුරු සඳහා විවෘත මේ ප්‍රකාශනය සිංහලෙන් පළ කෙරෙනු ඇත. පාඨකයා හා පොත් ක්ෂේත්‍රය අතර පුළුල් සම්බන්ධතාවක් ගොඩනැගීම මෙහි අරමුණයි. "ලංකා පොත් පුවත්" (ත්‍රෛමාසික තොරතුරු සංග්‍රහය) නම් වූ මෙහි මංගල කලාපය පසුගිය ද අධ්‍යාපන සේවා ඇමති කුමා වෙත පිළි ගන්වන ලදී.

තුන්වැනි ලෝකයේ පොත් පවසට මිහිරි දිය බිඳක

නාලිනී ද සිල්වා

“බහාමාස්” හි කලක් ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස කටයුතු කළ ඉංග්‍රීසි ජාතික රුන්පර්ලි සාමිවරයා සහ එම ආයතනව විසින් එවක එහි පොත්පත් සඳහා පැවති අධික ඉල්ලුම මැනවින් සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ඊට පිළියමක් ලෙස, නොමිලේ ඉංග්‍රීසි පොත් පත් ලබා දීම පිණිස රුන්පර්ලි පුස්තකාල සේවය මුලින් ම ආරම්භ කරන ලදී. මේ පුස්තකාල සේවාව යටතේ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, එක්සත් රාජධානිය සහ කැනඩාව වැනි පොත්පත් සුලභ රටවලින් අලුත් පොතපත මෙන්ම පරිහරණය කරන ලද පොත් පත්, සහරා වැනි දැ ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුහු පෞද්ගලිකවම උනන්දු වූහ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් “බහාම.ස්” හි සෑම ජනපදයකම වාගේ පොත් තොග ගණනින් නොකඩවා ගලා එන්නට විය.

රුන්පර්ලි සාමිවරයා සහ ආයතනව පෙරළා මව් රට බලා යාමට ප්‍රථම බහාමාස් රජය විසින් මේ මහඟු සේවාව එහි තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්, නයිජීරියාව මධ්‍යම අප්‍රිකානු සමූහ ආණ්ඩුව, උතුරු දකුණු රොඩේසියාව සහ නියාසාලන්ත යට ද එය ව්‍යාප්ත කරන ලෙසත් ඉල්ලීමක් කරන ලදී. මෙවැනි සේවයක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මනා ආර්ථික පදනමක් අවශ්‍යම ය. එහෙත් මෙවැනි දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ වුවද ඔවුන් ඊට එකඟත්වය පළ කිරීම ම ප්‍රශංසනීය වේ.

ඉන් වසරකට පමණ පසුව රුන්පර්ලි පුස්තකාල සේවය එංගලන්තයේ සුභ සාධක සේවාවක් ලෙස ලියා පදිංචි කළ අතර, එහි ප්‍රධාන අනුශාසකත්වය බ්‍රිතාන්‍යයේ එඩින්බරෝ ආදිපාදවරයා වෙත පවරන ලදීන් එතුමාගේ පෞද්ගලික උනන් දුව හා දක්ෂ ක්‍රියාකාරී කමිටුවක පූර්ණ ඇප කැපවීමක් මත එය ඉතා විශිෂ්ට සේවාවක් බවට පත් විය.

තුන්වැනි ලෝකයේ රටවල් බොහොමයක් බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයෙන් පූර්ණ නිදහස ලැබී වසර 25 ක් ඉක්ම වුවද ජනගහන වර්ධනය, පොත් මිල ඉහළයාම, විදේශ විනිමය හිඟතාව යනාදී ආර්ථික දුෂ්කරතා හමුවේ පොත් පවස සන්තිද්‍රවා ගැනීම පිණිස නිරායාසයෙන්ම විදේශ පොත් ආධාර කෙරෙහි ඉමහත් බලාපොරොත්තු කැබී ය. තවද පුස්තකාල සඳහා පොත් මිල දී ගැනීමේදී අවශ්‍ය පොත් පත් පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබුණද ඒ මිල දී ගැනීමේදී ප්‍රමාදවීම ඇතුළු නොයෙකුත් ගැටලු වලට මුහුණ පෑමට සිදුවීම ද ඊට හේතු විය.

ආරම්භයේ සිටම විදේශ සංවර්ධන අධිකාරිය (Overseas Development Authority) බ්‍රිතාන්‍ය මණ්ඩලය (British Council) ජාතික පොත්පත් සංගමය (National Book League) හා වෙනත් ආයතනවලින් ලද උපදෙස් හා අනු ග්‍රහය රුන්පර්ලි පුස්තකාල සේවය වඩාත් පුළුල් ලෙසත්, සාර්ථක ලෙසත් පවත්වා ගෙන යාමට විශාල රුකුලක් විය. තවද මේ සේවාව දෙස වපර ඇසින් බැලූ සුභ සාධක ආයතන පවා සානාව, උගන්වා, ටැන් සානියාව, ශ්‍රී ලංකාව, බංගලා දේශය සහ ඒ අවට රටවල පොත් පවස අවබෝධ කර ගැනීමෙන් පසුව පූර්ණ අනුග්‍රහය ලබා දීම, තවදුරටත් එය කායඝ්නික සේවාවක් වශයෙන් පවත්වා ගෙන යාමට හේතු සාධකයක් විය.

වර්ෂ 1965 න් පසු රුන්පර්ලි පුස්තකාල සේවාවේ වර්ධන යට තුඩු දුන් විශේෂ හේතුවක් වූයේ රොටර් සමාජය හා වෙනත් දේශීය සුභ සාධක ආයතන ද මේ සඳහා විශාල අනුග්‍රහයක් දැක්වීමයි. ඒ අතරින් මේ සේවය සඳහා අවශ්‍ය පොත් පත් සහරා එකතු කිරීම, පොත් ප්‍රවාහණ කටයුතු, මුදලින් ආධාර කිරීම හා ස්වේච්ඡා සේවකයන් ලබා දීම ආදිය ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සංවිධානය කිරීමේ කටයුතු විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වේ.

ළමා, යොවුන්, ප්‍රාථමික, ද්විතීයික, තෘතීයික, පාසල්, විශ්ව විද්‍යාල පාඨ ග්‍රන්ථ, කඩදසි බැම්ම, විශාල අකුරින් මුද්‍රිත කෘති, බ්‍රේල් පොත්, වැඩිහිටි ප්‍රබන්ධ හා වෙනත් ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ යනාදී වශයෙන් පොත් පත් විවිධාකාරව පළ වේ. එබැවින් ඒ ඒ පුස්තකාලවල හා ඒ ඒ රටවල අවශ්‍යතා වන්ට ගැලපෙන පොත් පත් ලබා දීම ඉතා සුපරීක්ෂාකාරීව කළ යුතු වේ. මේ හේතුවෙන් රුන්පර්ලි පොත් විවිධ රටවලට සැපයීමේදී විශේෂයෙන් යල්පිනු, අබලන් පොත් පත් බැහැර කිරීම හා අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව පොත් පත් තේරීම සඳහා විශේෂඥ සහාය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම ද මේ සේවයේ සාර්ථකත්වයට හේතු වූවකි.

රුන්පර්ලි පුස්තකාල සේවාව යටතේ නොමිලේ පොත් පත් ලබා ගැනීමෙහි ලා විශේෂයෙන් තුන්වැනි ලෝකයේ රටවලින් ලැබෙන ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව අති විශාලය. ඒ අනුව එක් එක් රටවලට සපයනු ලබන පොත් ක්‍රමානුකූලව බෙදා හැරීම කෙරෙහි ඔවුන්ගේ අවධානය යොමු කර තිබීම ද අතිශය

යින් වැදගත් වේ. මෙහිලා විශේෂයෙන් ඒ ඒ රටවලින් තෝරා ගනු ලැබූ ජාතික නියෝජිත ආයතන වෙත රට තුළ පොත් බෙද හැරීමේ කර්තව්‍යය පවරා තිබේ. මේ සඳහා ජාතික පුස්තකාලයේ පුස්තකාලයාධිපති හෝ ජාතික පුස්තකාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයා හෝ අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියකු හෝ රොවරි සමාජ හෝ තෝරා ගැනීම සඳහා රැන්පර්ලි ආයතනය කටයුතු යොදා තිබීමක්‍රමවත් 'සේවාවක්' සැලසීමට හේතු වී ඇත.

තවද රැන්පර්ලි පොත් පත් සැපයීමේදී ඊට අනුබද්ධිත රටවලින් ලැබෙන ප්‍රතිචාරය ද මේ සේවාවේ කායනිත්මතාවට රුකුලක් වී ඇත. මෙහිලා සියරා ලියෝනගය, කිනියාව, මලාවි, වැන්සානියා වැනි අප්‍රිකානු රටවලින් ලැබෙන සහ යෝග්‍ය විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වේ.

එංගලන්තයෙන් ආරම්භ කරන ලද මේ සේවාව සඳහා වෙනත් දියුණු රටවල් ද හවුල් කර ගැනීම සඳහා ද කටයුතු යොදා තිබේ. මේ අනුව දැනට ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව, නවසීලන්තය, ඕස්ට්‍රේලියාව ද මේ සඳහා එංගලන්තය වෙත පොත් පත් සපයන රටවල් බවට පත් වී ඇත. තවද ලෝකයේ ඉංග්‍රීසි භාෂාව ද්විතීයික භාෂාවක් බවට පත්වීමේ හේතුවෙන් පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රටවලට පමණක් සීමා වී පැවති රැන්පර්ලි පුස්තකාල සේවය පෝලන්තය, පිලිපීනය, යුගෝස්ලාවියාව වැනි රටවලට ද දැනට ව්‍යාප්ත කර තිබීම මේ සේවාවේ වැදගත්කම හුවා දක්වන සාක්ෂියක් ලෙස දැක්විය හැක.

රැන්පර්ලි පුස්තකාල සේවයේ ශ්‍රී ලංකා නියෝජිත වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පත් කර තිබීම ද මෙහි ලා විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වේ. මහජන, පාසල් හා වෙනත් ආයතනික පුස්තකාල වෙතින් ඉංග්‍රීසි පොත් පත් උදෙසා මණ්ඩලයට ලැබෙන ඉල්ලීම් සපුරාලීම කෙරෙහි මේ සේවය බෙහෙවින් උපස්ථම්භක වී ඇති බව ද අවධාරණය කරමි. මේ අතර විශ්ව කෝෂ වැනි වැදගත් විමර්ශන ග්‍රන්ථ මෙන්ම සරල ඉංග්‍රීසි පොත පත ද සැපයීමට කටයුතු කර ඇති බැව් විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වේ. 1981 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා මෙම පොත් බෙද හැරීම පිළිබඳ සංඛ්‍යා ලේඛන පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	මහජන පුස්තකාල	පාසල් පුස්තකාල	වෙනත් පුස්තකාල	පොත් සංඛ්‍යාව
1981	07	09	20	3089
1982	17	46	34	7169
1983	08	09	12	1664
1984	01	—	03	174
1985	02	10	11	1914
—	—	—	—	—
—	35	74	80	14010
—	—	—	—	—

වර්ෂ 1954 සිට 1983 දක්වා රැන්පර්ලි පුස්තකාල සේවය යටතේ තුන්වැනි ලෝකයේ රටවල් සඳහා ආධාර වශයෙන්

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ලබා දී ඇති පොත් සංඛ්‍යාව මිලියන 11 කි. එසේම 1983 වර්ෂය තුළ පමණක් රටවල් 63 ක් සඳහා ග්‍රන්ථ 5,46,000 ක් බෙද හැරීමට කටයුතු කර ඇත. මේ අනුව එංගලන්තයේ ආරම්භ කළ මේ සේවාව ක්‍රමයෙන් ලෝකයේ දියුණු රටවල ආධාර හා සහයෝගය දිනා ගනිමින් ඉතා ක්‍රමානුකූලව තෙවැනි ලෝකයේ රටවල පොත් පවස සන්තිද්‍රවාලීමේ මහඟු කායනියට විශේෂ කැපවීමකින් කටයුතු කරන විශිෂ්ට පුස්තකාල සේවයක් ලෙස ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ද පිළිගෙන ඇති බැව් සඳහන් කළ යුතු වේ. 1983 වර්ෂයේ 'නයිරෝබි' නුවර පැවති පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය පුස්තකාල සංගම් සම්මේලනයේ දී (COMLA) ප්‍රසිද්ධ අප්‍රිකානු ජාතික පුස්තකාලයාධිපතිපති වරයකු විසින් මේ සේවාවේ වැදගත්කම අවධාරණය කිරීමෙන් ද ඒ බැව් තවදුරටත් සනාථ වේ.

ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ රජන ජයන්තිය

ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය පිහිටුවා වසර 25 ක් පිරීමේ රජන ජයන්තිය සැමරීම සඳහා 1985 ඔක්තෝම්බර් 20-25 දිනවල සතියක විමේ ම වැඩ සටහන් මාලාවක් සංවිධානය කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙහිදී ජාත්‍යන්තර තරුණ වසර සැමරීමට ද අවස්ථාවක් කොට ගත් සංගමය තේමාව ලෙස තෝරා ගෙන ඇත්තේ "තරුණයා හා පුස්තකාලය" යන්නය.

- ☀ සංගමයේ සභරාවේ විශේෂ අනුස්මරණ කලාපයක් නිකුත් කිරීම.
- ☀ ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් 'තරුණයා හා පුස්තකාල' නමින් සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කිරීම.
- ☀ "තරුණයා හා පුස්තකාලය" තේමාව කොට ගත් සමස්ත ලංකා පෝස්ටර් හා චිත්‍ර තරඟයක් සංවිධානය කිරීම.
- ☀ ජාතික කලාගාරයේ චිත්‍ර හා පෝස්ටර් ප්‍රදර්ශනයක් හා පුස්තකාල හා කාර්ය උපකරණ ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්වීම.
- ☀ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ අනුග්‍රහයෙන් පොත් වෙළඳ පොළක් පැවැත්වීම.
- ☀ ගුවන් විදුලි කලා, රූපවාහිනී සාකච්ඡා ඇතුළු විශේෂ ප්‍රචාරක වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ☀ වර්තමාන තරුණ පරපුර මුහුණ පාන ගැටලු නිරූපනය කෙරෙන වේදිකා නාට්‍යයක් ප්‍රදර්ශනය කිරීම.

යන වැඩ සටහන් එම කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය අපේක්ෂා කරයි.

කියවීම සහ

ආචාර්ය
සුනන්ද මහේන්ද්‍ර

“ලිඛිත මාධ්‍ය යෙන් සම්පාදිත යම් යම් කෘතීන් කියවීමට සැලැස්වීමත් ඒ අරභයා ක්‍රමවත් සමීක්ෂණ පැවැත්වීමත් නවීන පාසල්වල විෂය නිර්දේශවලට ඇතුළත් කාර්ය භාරයක් බව ගුරුවරුන්, පර්යේෂකයන් සහ අධ්‍යාපනඥයන් විසින් පොදුවේ හඳුනා ගත යුතුය”යි මනෝ විෂයක වාග් විද්‍යා (Psycho linguistics) නියරක පිහිටා කියවීමේ රූපීය පිළිබඳ පර්යේෂණ කිහිපයක් පැවැත්වූ පීටර් එවන්ස් (1) (Peter Evans) ආචාර්යවරයා පෙන්වා දෙයි. ලිඛිත මාධ්‍යයෙන් සම්පාදිත කෘතීන් කියවීමට ඇති පහසුකම් හා උනන්දුවත් කිහිපයක් ද එවන්ස් විසින් දැනට හෙළි කර දී ඇත. ඔහුගේ මේ පර්යේෂණ කුඩා දරුවන්, යෞවනයන් සහ වැඩි මහල්ලන් සම්බන්ධ කොට පවත්වන ලද ඒවාය. කෙනකු පොත පත කියවීමට පුරුදු වීමේදී සම්මත රීතීන් හතරක් හඳුනා ගත හැකි බව එවන්ස් ගේ අදහසයි. ඒවා නම් :

(Laboratory Situations) අනුව යට කී වතුර්විධ ක්‍රමවලට බැහැරින් ඇති ක්‍රමද හඳුනා ගත හැකි බව එවන්ස් පෙන්වා දෙයි. එසේ හඳුනා ගන්නා ලද එක රීතියකි, මනෝ විද්‍යාව (Psychology) සහ වාග් විද්‍යාව (Linguistics) මිශ්‍රිතව බිහිව ඇති මනෝ විෂයක වාග් විද්‍යාත්මක (Psycholinguistic) කියවීමේ අධ්‍යයන රීතිය, උපයෝගී කර ගන්නා කෙනකුට කියවීමේ පුරුද්ද ඇති කර වීමට වඩා කෙනකු කියවීමේ පුරුද්ද ඇති කර ගෙන ඇත්තේ කෙසේද යන්න අධ්‍යයනය කළ හැකිය. මේ සඳහා මූලික අභ්‍යාසයක් වශයෙන් යට කී පරිදි විවිධ කණ්ඩායම් ලිඛිත හා මුද්‍රිත සටහන් කියවන ආකාරය සම්පව අධ්‍යයනය කළ යුතුය. ඒ සඳහා

සහ^p නිවේදන බාධක

යමක් දෙස බලා කියවීමට පුරුදු වීම.
(Look Say Method)

ශබ්ද උපකරණ උපයෝගී කර ගෙන හා ශබ්ද නගා කියවීමේ ක්‍රමය
(Phoni Method)

බසක් උගෙන ඒ අනුව කියවීමේ පුරුද්ද ඇති කර ගැනීම
(Language experience Method)

යම් යම් තැන්වලින් උපුටා ගන්නා ලද කොටස් අනුසාරයෙන් කියවීම.
(Selectic Method)

මෙසේ වතුර්විධ ක්‍රම බෙදා වෙන්කර ගත හැකි වුවද ඒවායේ කිසියම් සමානකම් ද විටින් විට දැකිය හැකි වේ. එබැවින් දළ වශයෙන් දරුවකු හෝ යෞවනයකු හෝ වැඩි මහල්ලකු හෝ නිශ්චිත වශයෙන් කවරාකාරයකින් කියවීමට ඉගෙන ගන්නේද යන්න ප්‍රායෝගික ගැටලුවක් වශයෙන් පවතී.

මේ කියවීමේ පුරුද්ද හා රූපීය වගා කර ගෙන ඇති අයුරු වටහා ගැනීමට නම් පාඨක පිරිස් කුඩා කණ්ඩායම් වලට බෙදා වෙන්කොට පර්යේෂණ පැවැත්විය යුතු වේ. එම පර්යේෂණ පැවැත්විය හැකි වන්නේ පාසල් මට්ටමෙන් හා ප්‍රජා මණ්ඩල මට්ටමෙනි. එබඳු රසායනාගාර අවස්ථා

විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණය වැදගත් ය. එම නිරීක්ෂණයේදී කෙනකු විසින් වඩාත් වැදගත් සේ ඇසිය යුතු ප්‍රශ්නය ලෙස එවන්ස් පෙන්වන්නේ “ඔහු / ඇ කියවන්නේ කෙසේ ද?” යන්නයි. එම ප්‍රශ්නයට ලැබෙන පිළිතුරුද යටකී කණ්ඩායම් තුළින්ම මුතු වෙන සාධක ලෙස සැලකිය යුතුය.

1. ඇතැමුන් තමා ඉදිරිපස තබා ගෙන සිටින පොත එතරම් අවධානයකින් කියවනු නො පෙනේ. එහෙත් එම පෙත ඉතා අලංකාර ලෙස මුද්‍රණය කර ඇත. එපමණක් නොව, අකුරු මැනවින් පෙළ ගස්වා ඇත. අලංකාර රූප සටහන් මගින් චිත්‍රනය කර ඇත. එහෙත් ඊට අවශ්‍ය අවධානය යොමු වී නො පවතී.

11. ඇතැමුන් තමා ඉදිරිපස තබා ගෙන ඇත්තේ ඒ හැටි අලංකාර ලෙස මුද්‍රණය කරන ලද පොතක් නොවේ. එහි මුද්‍රණය පැහැදිලි නැතුවාක් මෙන්ම චිත්‍ර සටහන් ද වැඩි අලංකාර යක් නැත. එහෙත් මේ පාඨකයා ඉතා දැඩි අවධානයකින් යුතුව එහි මුල සිට අග දක්වා කියනු නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

මේ සාමාන්‍ය තත්ත්වයන් දෙකක් වුවද ඒ සමානත්වය පිටුපස අසාමාන්‍ය සාධක කිහිපයක්ද දිවිය හැකිය. මුලින්ම මතු වන්නේ පාඨකයා පිළිබඳ ගැටලු වයි. ඉන් පසුව මතු වන්නේ මුද්‍රිත කෘති පිළිබඳ ගැටලුවයි. පළමුවන පාඨකයා නොසැලකිල්ලෙන් පොතපත හදරන තැනැත්තෙකැයි කීරණය කොට බැහැරලිය නො හැකිය. අනිත් අතට දෙවැනි පාඨකයා ඉතා සැලකිල්ලෙන් කියවන්නකු නිසා ඔහු ඉතා සැලකිලිමත්

පාඨකයකු ලෙස එක්වරම හඳුනාගැනීමටද සුදුසු නැත. මේ දෙදෙනා පිළිබඳ ගැටලුව මෙසේ තිබියදී ඔවුන් හමුවේ ඇති පොත් දෙක පිළිබඳ ගැටලුවද නිරාකරණය වී නොමැත.

පොතක් පතක් කියවීමට මුල් වන්නේ අක්ෂර ඥානයයි. (Literacy) එහෙත් අකුරු කියවීමට හැකි හා ලිවීමට හැකි කම යනුවෙන් හඳුන්වන අක්ෂරඥානය නිසාම කෙනකු ඇල්මකින් යුතුව පොත් පත් කියවන බවක් පිළිගත යුතුද?

පොතක් පතක් කියවීමට කිසියම් ඇල්මකින් යුතුව විෂයයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු වී තිබිය යුතුය. එම විෂයය අවශ්‍යතාව හා රූපීය අනුව වෙනස් වේ. කාව්‍ය, නාට්‍ය, නවකතා, විද්‍යාව, දර්ශනය, ඉතිහාසය, විචාරය, ආගම යනාදී වශයෙන් විෂයයන් රාශියක් බෙදා වෙන් කළ හැකිය. එහෙත් එසේ කළ හැක්කේ විග්‍රහයේ පහසුව සඳහාය. බොහෝ විෂයයන් නවීන ලෝකයේ තවත් විෂයයකට සම්බන්ධය.

ඊළඟ සාධකය වන්නේ දැනුම මට්ටම හෙවත් ඥාන මට්ටමය. (Level of Knowledge) අලුතින් යමක් කියවීමට "සෙවීම" අවශ්‍යවේ. මේ සඳහා මුලින් කිසියම් දැනුමක් තිබිය යුතුය. කිසියම් විෂයයක් පිළිබඳ පූර්ව ශික්ෂණයක් තිබිය යුතුය. එබැවින් පොත පත කියවීමේ පුරුද්ද ඇති කිරීමේදී පාඨකයාගේ දැනුම මට්ටමද සැලකිල්ලට ගත යුතුවේ. එය අනිවාර්ය සාධකයකි.

එවන්ස් (2) මහතා කුඩා දරුවන්ගේ කියවීමේ රූපීය නිදසුන් කොට ගනියි. ඔවුහු අකුරු එකට එකතුකොට වචනයක් ගලපා ගනිති. වචන කිහිපයක් එකතු කොට වගන්තියක් ගලපා ගනිති. මෙසේ කෙමෙන් වගන්ති එකිනෙක පුරුද්ද කිසියම් අදහසක් හෝ අදහස් මාලාවක් හෝ සිය හිතට නඟා ගනිති. කෙමෙන් ඔවුහු පළමුව හඬ නගා කියවා පසුව නිශ්ශබ්දව කියවීමට නැඹුරු වෙති. ඔවුනට කියවීමේ උනන්දුව හා උද්යෝගය ලැබෙන පරිදි පොත පත සැලසුම් වීම මෙහිදී අවශ්‍යයි.

කෙනකු තව කෙනකු පරදවා කියවීමට පුරුදුවන බවට මතයක් පවතී. (3) එබඳු කෙනකු අප විසින් සලකනු ලබන්නේ පහසුවෙන් බොහෝ කොට කියවනු ලබන්නකු (Fluent reader) ලෙසිනි. "බෙහෙවින් කියවන්නා" "පහසුවෙන් කියවන්නා" "හුභාක් පොත් කියවන මිනිසා" යන යෙදුම් වලින් අදහස් වන්නේ ඔහු කියවන හැම දෙයක්ම මැනවින් ග්‍රහණය කර ගත් බවක් නොවේ. කරදරයක් මත මුද්‍රණය වූ හෝ සමහරක් වූ ඉන්ද්‍රිය අකුරු වලින් සැදී වචන කෙනකුට කෙතරම් නම් සංඛ්‍යාවක් එක් වරකට ග්‍රහණය කර ගත හැකි ද? දැනට ගණන් බලා ඇති ප්‍රවීණතම දැසින් කියවා සාමාන්‍ය පුද්ගලයකුගේ සිතට ප්‍රවේශ වන්නේ එක් වරකට වචන 4-5 ටත් අතර දක්වා වූ ප්‍රමාණයකින් මතු වන අර්ථයකි. එහෙත් පුරුදු පුහුණු කරගත් පසුව එතැන් සිට ඔබ්බට එම අර්ථ ප්‍රමාණය වර්ධනය කරගත හැකිය. මේ අනුව තරමක් හොඳින් පුරුදු පුහුණු වූ කෙනකුට විනාඩියකට වචන 40 ක් පමණ අවම වශයෙන් කියවා ඒ කුළ

ගැබ වූ අර්ථය උකහා ගත හැකිය. ඊටත් වඩා හොඳින් කියවීමේ ප්‍රගුණ කළ කෙනකුට මෙම ගණන විනාඩියකදී වචන 250 - 300 දක්වා වර්ධනය කොට ඒ කුළ ඇති අර්ථය වටහා ගත හැකි වේ. එහෙත් මේ තත්ත්වය ඉතා කලාතුරකින් දැකිය හැක්කකි.

කියවීමේදී අප සාමාන්‍යයෙන් කරන්නේ පිටුවක් මත වූ අකුරු සංවිධානාත්මක ලෙස සිතට නගා ගැනීමකි. මෙය මනෝ විද්‍යාත්මක මතයයි. (5) මෙම තත්ත්වයන් පැහැදිලි කර දීමට පිටර් එවන්ස් විසින් ගෙන හැර පාන ලද නිදසුන් මෙම ලිපියෙහි බහා ලීම උචිත යයි මම කල්පනා කරමි.

i පහත සඳහන් අකුරු පෙළ දෙස මොහොතක් බලන්න. ASWBXTROCYEFZH

දැන් දැස් ඉවතට ගන්න. එක් වරකට අකුරු කීයක් දුටුවද? ඒවායින් කීයක් මතකද? 4 ක්? 5 ක්? මෙය සාමාන්‍ය තත්ත්වයකි.

ii දැන් පහත සඳහන් අකුරු පෙළ කියවන්න. Sneeze fury Horses when again

වෙන් වෙන් කරන ලද වචන කීපයක් ඇති බව ඔබට පෙනෙනු ඇත. දැන් දැස් ඉවතට කරන්න. කල්පනා කර බලන්න. ඉන් අකුරු කීයක් එක් වරකට මතකයට නඟා ගත හැකි ද? කීයා. අඩු ගානේ අකුරු 10 - 12 ගණනක් ඔබට මතක් කර ගත හැකි ද? එසේ මතක් කර ගත හැකි නම් ඔබ සාමාන්‍ය තත්ත්වයේ කියවන්නෙකි.

iii දැන් පහත සඳහන් අකුරුත් කියවන්න. Early Frosts harm the crops

කියව්වාද? දැන් ඉතින් දැස් ඉවතට ගන්න. ඔබේ මතකයට අකුරු කීයක් නම් නගා ගත හැකිද? යටත් පිරිසෙයින් අකුරු 15 ක් හෝ 20 ක් හෝ මතක් කර ගත හැකි ද?

මුල් අභ්‍යාස දෙකටම වඩා තුන්වැන්නෙහිදී කිසියම් "සංවිධානාත්මක පෙළ ගැස්මක්" හා "අර්ථවත් බවකි" ඇතැයි කිවහොත් ඔබ පිළිගන්නෙහි ද? දසවන වගන්තියේ සාමාන්‍ය සිත් ගන්නා සුළු අර්ථයක්ද දිවිය හැකිය. Early Frosts harm the crops) යන්නෙහි තේරුම "මුල් හිම පතනයෙන් බෝග විනාශ වෙයි" යන්නයි. එම වගන්තිය කියවූ ඇසිල්ලේම එන්ගලන්තයේ ගමක වෙසෙන කෙනකුට නම් (විශේෂයෙන් ළමයකුට නම්) අතිරේක අර්ථ රැසක් හඳුනා ගත හැකිය. Frost (හිම) සහ Crops (බෝග) යන්නෙන් එය වඩාත් ඉස්මතු වන්නේය.

මෙම සරල අභ්‍යාස තුන සිංහල අකුරු යොදා පැවැත්වීම දුෂ්කර නොවේ. (6) මෙසේ අකුරු මත්තේ කෙනකුගේ සිතට ප්‍රවේශ වන්නේ තොරතුරු සමුදායකි. (Information) තොරතුරු හා කෙනකුගේ අත් දැකීම් (Experience) බද්ධ වී පවතී.

කියවීමට කෙනකු ඉදිරියේ ඇති සටහන සරල එකක් විය හැකිය. එහෙත් ඒ තුළින් කෙනකුට ලැබෙන තොරතුරු සහ අත් දැකීම් එක හා සමාන නොවිය හැකිය. කෙනකුට ලැබෙන තොරතුරු ප්‍රමාණය හීන විය හැකිය. මෙම ප්‍රමාණය මනින්නේ කෙසේද? එය මිනිය හැක්කේ එම පාඨකයාගේ අත් දැකීම් ප්‍රමාණය ද (quantity of experience) සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි.

කෙනකු තුළට තොරතුරු ගලා ඒමට මූලික බාධක දෙකක් සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ පෙන්වා දී ඇත. පොත පත කියවන පාඨකයාටද මෙය පොදු සාධකයකි. මේ බාධක දෙක න:ම

- අර්ථ බාධක (Semantic Noise)
- මාධ්‍ය බාධක (Channel Noise)

යනුවෙන් හැඳින්වේ. මගේ මෙම සටහන වැදගත් දෙයක් ලෙසින් මෙය කියවන ඔබට දැනෙන්නේ ඔබට මා කියන දේ පැහැදිලිව වැටහෙන්නේ නම් පමණකි. ඔබට මා කියන දේ අර්ථය මැනවින් වැටහීමට කිසියම් බාධාවක් පවතීද? එසේ වුවහොත් ඔබ හමුවේ කිසියම් අර්ථ බාධකයක් ගොඩ නැගේ. එය හුදු විෂයය ඔස්සේ මතුවන ගැටලුවක් විය හැකිය. එය වචන ඔස්සේ මතුවන ගැටලුවක් විය හැකිය. අර්ථ බාධක වලින් පිටු පිරවී ඇති විට පාඨකයාගේ කියවීමේ රුචිය කෙමෙන් බැහැර වෙයි. ඔබ කෙසේ හෝ මා ලියා ඇති දේ වටහා ගැනීමට මහත්සි ගත්තා යයි සිතමු. එහෙත් ඔබගේ උනන්දුව හීන කිරීමට සමත් වූ තව ද ගැටලුවක් මතු වී පෙනෙනු ඇත. එනම් ඇතැම් මුද්‍රණ දෝෂ මතු වී පෙනීමයි. පිටුවක් මත අකුරු බොද වී පවතී යයි සිතන්න. උවමනා කරන අකුරු වෙනුවට වෙනත් අකුරක් ඇතුළත් වී ඇතැයි සිතන්න. එක් වගන්තියකට තවත් වගන්තියක් ඇමිණි ඇත. මේ අයුරින් විටෙක ඔබ කෝප ගන්වන පරිද්දෙන් මගේ ලිපිය නරක් වී ඇත්නම් එය මගේ දෙසකට වඩා තාක්ෂණයේ සහ මුද්‍රණ ශිල්පියෙගේ දෙසක් ලෙස සැලකිය නොහැකි ද? මෙය අප හඳුනා ගෙන ඇත්තේ පාඨක රුචිය බැහැර කරවන මාධ්‍ය බාධකයක් වශයෙනි. අපි මෙය සටහනකට නගා ගනිමු.

	කියවීම	
(i)	—	
අර්ථ බාධක (සහිත)		මාධ්‍ය බාධක (රහිත)
(ii)	කියවීම	
	—	
අර්ථ බාධක (රහිත)		මාධ්‍ය බාධක (සහිත)
(iii)	කියවීම	
	—	
අර්ථ බාධක (රහිත)		මාධ්‍ය බාධක (රහිත)

i අර්ථ බාධක සහිතව හෙවත් යමක් නො වැටහෙන පරිද්දෙන් සටහන් කර තබා ඇත. එය කෙතරම් මාධ්‍ය බාධක

රහිතව ඉදිරිපත් කර ඇතත් කියවීමේ රුචියක් ඇති වන්නේ නැත.

ii අර්ථ බාධක රහිතය. එනම් ලියා ඇති දේ කියවන්නාට පැහැදිලිය. එහෙත් බාධාවකට ඇත්තේ ඒවා කියවීමට නුපුළු වත් වීමයි. එනම් මාධ්‍ය බාධක සහිත වීමයි. අමාරුවෙන් කියවා ගෙන යා හැකි නමුත් දුෂ්කරතාවෙන් යුතු අභ්‍යාසයකි. කියවීමේ රුචිය ඇති නොවේ.

iii ලියා ඇති දේ පැහැදිලිව සිත් ගන්නා සුළු පරිද්දෙන් වැටහෙන පරිද්දෙන් ලියා ඇත. එනම් අර්ථ බාධක දැක ගත නොහැකිය. (රහිතය) මුද්‍රණය කර ඇති අයුරු ද සිත් ගන්නා සුළුය. පිටු සැකැස්ම, හා අකුරු තෝරා ගැනීම සිත් ඇද ගන්නා සුලුය. මාධ්‍ය බාධක රහිතය එලදයක ලෙස කියවීමේ පුරුද්ද වගා කළ හැකිය.

අර්ථ බාධක හා මාධ්‍ය බාධක වලින් බැහැරවුණු කල්හි ලිඛිත මාධ්‍ය පමණක් නොව අත් මාධ්‍යයක් වුවද ග්‍රහක ලෝකයට වැඩ දයකය. විශේෂයෙන් කුඩා ළමයින් හා යෞවනයන් වෙනුවෙන් ලියැවෙන දේ මෙසේ අර්ථ බාධක හා මාධ්‍ය බාධක වලින් නිදොස්ව තිබීම නිසා ඔවුන්ගේ නැණ නුවණ වැඩෙනු බලා ගත හැකිය. ඒ සම්බන්ධව අතිරේක පර්යේෂණ කිහිපයක් පවත්වා ඇති හර්බට් කෝල්ගේ (Herbert Kohl) මතයයි. ළමයකු පළමු අවුරුදු දහය ඇතුළත දී පොතපත මගින් පමණක් නොව එදිනෙදා අඟුන්කම් දීමෙන් ක්‍රීඩා වාර වලදී හා වෙනත් නොයෙකුත් අවස්ථා අනුසාරයෙන් යටත් පිරිසෙයින් වචන 20,000 ක් පමණ අනුලා ගනු පෙතේ යයි කෝල් කියයි. එය වැඩි වර්ධනය කිරීම සඳහා මැනවින් සැකසුම් කරන ලද පොත පත බිහි විය යුතු යයි ද ඔහු නිගමනය කරයි.

සටහන්

- (1) Peter Evans, Psycholinguistic, Key to successful Reading, see Book New Vol XXV, No 3 July 1983
- (2) එම
- (3) Frank Saith, psycho linguistics and Reading, N. Y- 1973.
- (4) එම
- (5) Peter Evans ගේ ලිපිය බලන්න.
- (6) මෙම ලේඛකයා විසින් ද මීට සමාන පර්යේෂණයක් කොළඹ පැසල් පහක් හෙත පවත්වා ඇත.
- (7) Kohl, Herbert, Reading How to, 1974 (Penxin books)

ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

පරිවර්තන

10. වාල්ස් බොද්ලොයා කෙටි ගැඳිකව්
 පරිවර්තනය : උදය ප්‍රියශාන්ත මැද්දේගම

ලමා ප්‍රබන්ධ

11. නිමල් ජේ. ගමගේ අන්දරේ
 12. තලංගම ප්‍රේමදස සිඤ්ඤා සංදන්තාගේ ද්‍රව සහ වෙනත් කථා
 13. ඒ. ඩී. සුරවීර උපාරු කුමාරී
 14. එච්. එම්. මොරටුවෙගම හෝමුත්තා සහ වෙනත් ලමා කථා

කෙටි කථා

15. සුනන්ද මහේන්ද්‍ර බිරිඳ සහ මිතුරිය
 16. සීතා කුලතුංග සත් හඬ
 17. ආරියවංශ අබේසේකර රැට බතට උන් කොතනද ලගින්නේ

නව කතා

18. කුලසේන පොන්සේකා තුන් යහලු චිත්‍රමය
 19. ගුණසේකර බාලසූරිය අකලට පිපිලේ
 20. අයිලින් සිරිවර්ධන ජිනාදරි
 21. නිලක් වන්දුසේකර උගනිවි නැත පිටවෙව්
 22. අයිලින් සිරිවර්ධන නව යොවුන් මැහැලියා
 23. හේමා වන්දිකා ලියනගේ පිංලමයා
 24. ඒ. පී. හෙට්ටිආරච්චි හංස විලක් කැලඹේ
 25. ආරියරත්න විතාන බිඟුරොද හැඬුවා
 26. පී. බී. කවිරත්න මගේ කඳුලු

පද්‍ය

27. රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ වස්යානේ

தத்துவம்

28. ஆ. கந்தையா சிந்தனை வாய்
 29. Martin Wickramasinghe The way of the Lotus
 Translated by Ashley Halpe Viragaya
 30. Anne Ranasingha Against eternity and darkness
 31. A. H. Mirando Buddhism in Sri Lanka

ඉහත සඳහන් සියලුම කෘති 40% විශේෂ වෙළඳ වට්ටම් යටතේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික දුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් මිලදී ගත හැකිය.

உபநாசாந்மக சமூக விவேகமயக் கெரெனா அயூரிதி. மூல்தக வංශිකයන්ගේ වැදුම්, පිදුම් ස්වභෝග හා ලංග සත්කාර මැද තෘප්තිමත් ජීවිතයක් ගත කරමින්, සිය දියණිය ද උසස් මුත්මණ වංශිකයකුට විවාහ කර දී සැනසුම් සුසුම් හෙළමින් ජීවිත කාල යම පැතුම් බර ජීවිතයක් ගත කිරීමට ඔහුට ඉඩ තිබුණ ද, ඔහු වහා කම්පනයට පත්වනසුදු සිය සහෝදර ජනතාවගේ දු:බ දෝමනස්ස දක උණුවන හදවතක් ඇත්තේ විය. අවසානයේදී මුත්මණ වංශිකයන්ගෙන් වැදුම්, පිදුම් ලැබ ප්‍රසිද්ධ කෝවිලක හාර කාර පූජකයා ලෙස පෙනී සිටි කාලෝ පාපෝච්චාරණයක යෙදෙමින්, ඔහු දිගු කාලයක සිට මිනිස් කම අවබෝධ කර ගැනීමට උත්සුක වූ, ඉන් කම්පනය වූ එම තුවිලි සමාජය තුළ දහස් වරක් මීය ගොස් උපත ලද පුද්ගලයකු බව වරණය කොට දියණිය සමග මුහුට වදින්නට ඇති කරගත්, දැඩි ආස:

කාලෝ හා වන්දු, ණය තුළින් ශ්‍රී භාබනි හට්ටාවාසී යම් තරමකින් ගැඹුරින් යථාරථය නිරූපණය කොට ඇද්ද, එලෙසම ආරියදස සෝමතිලක ද මුල් කෘතියේ හරය හා ප්‍රාණය සිය අනුවාදය. මගින් රැක ගැනීමට දක්වන්නේ සමත් කමකි. කාලෝ හා වන්දුලේබාගේ වර්ත දෙක හැරුණු විට නවකතාවේ නිරූපණය වන සෙසු වර්ත ප්‍රධාන වර්තද්වය දෙසට යොමු කළ ආලෝකධාරා බදුය. බිනේන්, විශ්වනාත්, ඔහිජින්, මොට්ටන්ද් බදු වර්ත නවකතාවේ නිරූපණය වන අතුරු වර්ත වන අතර, එකී වර්ත ප්‍රධාන වර්තද්වය ප්‍රභාමත් කිරීමට උපකාරී වී ඇත. කුලභීතමානයෙන් ඔද වැඩුණු මුත්මණ වංශිකයන්ගේ ජීවිත ක්‍රියාදමය හා තත්කාලීන වංග සමාජ පසු බිම පිළිබඳ ලේඛකයා විසින් කානු ලබන විවේචනය අතිශයින් ප්‍රබල ය.

සිද්ධිම් හා පරිසරය නිරූපණයේදී වංග දේශය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් සිංහල පාඨකයා තුළ ජනනය කිරීමට ද අනුවාදක සෝමතිලක ප්‍රකට කරනා කුසලතාව ප්‍රශස්ත ය. නවකතාවක නිරූපණය වන තේම.ව, කතා වස්තුව, වර්ත නිරූපණය හා බැඳුණු කතා සන්දර්භය පෝෂණය කිරීමට තුඩු දෙන්නේ මූලික වශයෙන් නවකතාකරුවා උපයුක්ත බස මත ය. පරිවර්තනයකදී මුල් කෘතියේ ජීවමය ගුණය රැක ගැනීමට හා වර්ත ඖදරය මතු කොට දැක වීමට උපයෝගී කර ගන්නා බස් වහරින් ලැබෙන මෙහෙය අනල්පය. පරිවර්තකයකු සතු කායභාරය පිළිබඳ මනා අවබෝධයකින් හා වගකීමකින් යුතුව 'රන්' දෙවොල බිඳ වැටෙයි' නමැති මෙම පරිවර්තනය ඉදිරිපත් කිරීම ගැන ආරියදස සෝමතිලකට අපගේ නොමඳ ප්‍රශංසාව පුද කළ යුතු ය. කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ, සිංහල අංශයේ කථිකාවාසී

ආචාර්ය කුලතිලක කුමාරසිංහ

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ත්‍රෛමාසික ප්‍රකාශනය:

ආරම්භය 1973

සංස්කරණය හා ප්‍රකාශනය: පුස්තකාල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

සැ; යු:

මෙම ප්‍රකාශනයෙහි පළවන ලිපිවල සඳහන් අදහස් අනිවාර්යයෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අදහස් නොවන අතර, ඒ පිළිබඳ වගකීම් අදාල ලේඛකයන් වෙත පැවරේ.

කලාපයක මිල රු. 5.00
වාර්ෂික දයක මුදල රු. 20.00
(නැ. ගා. සමග)

දයක මුදල් සහාපති, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය නමට ලියනු මැනවි.

සියලුම ලිපි හා විමසීම්, අධ්‍යක්ෂ / ලේකම්, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය, නිදහස් මාවත, කොළඹ 7. ටෙලි: 598847

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/10/10

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N. D. R. Gamage

Signature :

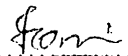
Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/10/10

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"